

POWIATOWY URZĄD PRACY W ŻARACH

ul. Mieszka I 15, 68-200, Żary

<http://pup.zary.sisco.info>
e-mail: zizr@praca.gov.pl

tel: (+48)(68) 479 13 56
fax: (+48)(68) 479 13 66

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żarskim w 2015 roku

Spis treści

Wstęp	2
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	12
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	23
3. Analiza umiejętności i uprawnień	27
4. Analiza rynku edukacyjnego	31
5. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego	35
6. Prognoza lokalnego rynku pracy	67
Podsumowanie i wnioski końcowe	83
Informacja sygnałna roczna w powiecie żarskim w 2015 roku	87
Spis tabel	88
Spis wykresów	89
Spis załączników	90

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia równowagi na lokalnym rynku pracy. Według założeń, stanowi on źródło danych zarówno o poziomie popytu, jak i podaży na rynku pracy. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (*Dz. U. z 2015 r., poz. 149, art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust. 1 pkt 9*) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu województwa oraz samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych umożliwia pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia, czy potrzeb kadrowych pracodawców. Dodatkowo monitoring może służyć koordynacji szkoleń bezrobotnych oraz może stanowić podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej.

Poniższy raport został stworzony w oparciu o zalecenia metodyczne przygotowane w ramach projektu systemowego realizowanego na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich pt. *„Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”*.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone przez powiatowe urzędy pracy w systemie Syriusz^{STD}. Należy jednak pamiętać, że dane te stanowią jedynie część informacji na temat całego rynku pracy. Wynika to z faktu, iż nie ma obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, oraz rejestrowania się każdego bezrobotnego w urzędzie pracy. W związku z tym, zgodnie z zaleceniami, wprowadza się do monitoringu dodatkowe źródła danych, które mają na celu umożliwienie zwiększenia jego użyteczności poprzez szerszą analizę lokalnego, wojewódzkiego oraz krajowego rynku zatrudnienia. Wspomniane dodatkowe źródła danych można podzielić na:

- **pierwotne** – czyli badanie ofert pracy podmiotów publicznych oraz ofert upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy;
- **wtórne** – czyli analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz system prognostyczno informacyjny.

Przy opracowywaniu monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wylicza się szereg mierników zgodnie ze ściśle określonymi wzorami. Wśród nich wymienić należy:

- *wskaźnik struktury ofert pracy (PUP)*

$$WSO_{t,PUP}^k = \frac{\sum_{t=1}^{12} \frac{NO_t^k}{12}}{\sum_{t=1}^{12} \frac{NO_t}{12}} * 100$$

- *wskaźnik struktury ofert pracy w Internecie*

$$WSO_{t,inter.}^k = \frac{\sum_{t=1}^2 \frac{NO_t^k}{2}}{\sum_{t=1}^2 \frac{NO_t}{2}} * 100$$

- *wskaźnik struktury bezrobotnych zarejestrowanych, poprzednio pracujących (PUP)*

$$WSB_{t,PUP}^k = \frac{\sum_{t=1}^{12} \frac{Bp_t^k}{12}}{\sum_{t=1}^{12} \frac{Bp_t}{12}} * 100$$

- *wskaźnik struktury bezrobotnych poprzednio pracujących wg BAEL*

$$WSB_{t,BAEL}^k = \frac{\sum_{t=1}^4 \frac{Bp_t^k}{4}}{\sum_{t=1}^4 \frac{Bp_t}{4}} * 100$$

Do wyliczania powyższych wskaźników struktury bezrobotnych i ofert pracy wykorzystywane są następujące zmienne:

Bp_t^k – liczba bezrobotnych poprzednio pracujących w grupie zawodów k na koniec okresu t,

Bp_t – liczba bezrobotnych poprzednio pracujących ogółem na koniec okresu t,

NO_t^k – napływ ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

NO_t – napływ ofert pracy ogółem w okresie t,

Powyższe wskaźniki struktury wyliczać należy według wielkich grup zawodów, dla każdego źródła danych osobno, tj. systemu Syriusz^{STD}, BAEL, badania ofert pracy w Internecie. Wskaźnik struktury bezrobotnych należy wyliczać dla bezrobotnych zarejestrowanych w PUP oraz bezrobotnych według BAEL, natomiast wskaźnik struktur ofert pracy zaleca się kalkulować dla ofert pracy zgłaszanych do PUP oraz ofert pracy w Internecie.

- *wskaźnik niedopasowania struktury*

$$WNO_t^k = \frac{WSO_{t,PUP}^k}{WSO_{t,inter.}^k}$$

gdzie:

$WNO_t^k < 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są niedoreprezentowane w PUP (oznacza to, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów).

$WNO_t^k > 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są nadreprezentowane w PUP (pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w internecie).

Miernik przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

- *wskaźnik niedopasowania struktury bezrobotnych poprzednio pracujących*

$$WNB_t^k = \frac{WSB_{t,PUP}^k}{WSB_{t,BAEL}^k}$$

gdzie:

$WNB_t^k < 1$ – grupa zawodów, w której bezrobotni są niedoreprezentowani w PUP (nie rejestrują się w PUP i nie szukają pracy za ich pośrednictwem).

$WNB_t^k > 1$ – grupa zawodów, w której bezrobotni są nadreprezentowani w PUP (może to wskazywać na grupy zawodów, w których bezrobotni rejestrują się w PUP, jednak faktycznie nie są zainteresowani podjęciem pracy bądź pracują w „szarej strefie”).

Miernik przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

Budowa tych mierników opiera się na porównaniu i wyliczeniu relacji dwóch, opisanych wcześniej, wskaźników struktury. Celem kalkulacji tych mierników jest wskazanie, którzy bezrobotni (w jakich grupach zawodów) nie rejestrują się w urzędach pracy, a także jakie oferty pracy nie są tam zgłaszane. Identyfikacja grup zawodów niedoreprezentowanych i nadreprezentowanych w urzędach pracy możliwa jest zarówno od strony podażowej, jak i popytowej.

- *wskaźnik wolnych miejsc pracy*

$$WW_t^k = \frac{O_t^k}{P_t^k + O_t^k}$$

gdzie:

O_t^k – przeciętna liczba ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

P_t^k – przeciętna liczba pracujących w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik wolnych miejsc pracy, liczony jako stosunek wolnych miejsc pracy (ofert pracy) do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy. Miernik ten publikowany jest przez GUS w raportach z popytu na pracę. Zgodnie z zaleceniami, miernik ten przedstawia się w rocznych raportach monitoringu na szczeblu wojewódzkim i krajowym, w agregacji do wielkich grup zawodów.

Analiza tego miernika pozwala określić jaki odsetek całkowitego popytu na pracę stanowią wolne miejsca pracy. Im wyższa wartość tego miernika, tym większa część miejsc pracy jest nieobsadzona, przez co szansa na znalezienie pracy wzrasta.

- *wskaźnik struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy*

$$WS_t^k = \frac{\bar{B}_t^k + \bar{O}_t^k}{\bar{B}_t + \bar{O}_t}$$

gdzie:

$$\bar{B}_t^k = \frac{\sum_{m=1}^n B_m^k}{n}, \bar{O}_t^k = O_{t-1}^k + \frac{NO_t^k}{n}$$

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

B_m^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec miesiąca m,

O_t^k – liczba ofert pracy w grupie zawodów k na koniec okresu t,

NO_t^k – napływ ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

n – liczba miesięcy (m) w okresie t.

Analizowany wskaźnik struktury informuje jaką część łączonej liczby bezrobotnych i ofert pracy stanowi suma bezrobotnych i ofert pracy w danej grupie zawodów w danym okresie sprawozdawczym.

Konstrukcja rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych opiera się jedynie na elementarnych grupach zawodów, dla których wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy jest wyższy niż decyl pierwszy, tj.:

$$WS_t^k > D_1$$

Zastosowanie powyższego warunku, pozwala na wyłączenie z analizy elementarnych grup zawodów, które są nieistotne z punktu widzenia analizowanego rynku pracy tj. takich grup zawodów, dla których liczba bezrobotnych i ofert pracy jest relatywnie niska.

- *wskaźnik dostępności oferty pracy*

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

Przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

$B/O_t^k = 0$ – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O_t^k < 1$ – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$B/O_t^k > 1$ – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwżkowa.

- *wskaźnik długotrwałego bezrobocia*

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

DB_t^k – liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów.

Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnym).

- *wskaźnik płynności bezrobotnych*

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zero.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych następuje poprzez nałożenie dodatkowych warunków na wyliczone już wcześniej mierniki. Zgodnie z przyjętą metodologią zakłada się, że zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Ponadto, wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (M_e), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź był równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

Przyjęto, że zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Ponadto wskazane jest, aby w takim konkretnym zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (M_e), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź równy zero) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe natomiast odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (M_e) oraz niskim odpływem netto bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq M_e$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq M_e$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > M_e$	$WPB_t^k < 1$

- *wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów*

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011 i 31.05.2012),

A_{t-1}^k – liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011).

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k (w %). Miernik przyjmuje wartość od 0% (co oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły k jest zainteresowany jako bezrobotny). Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

- *wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych*

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2011 i 31.05.2012)

B_t^k – liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2011 i 31.05.2012)

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia k) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie

zawodów/kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent). Wskaźnik może skazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku kształcenia k , tj. w jakim stopniu absolwenci zasilają grono bezrobotnych.

- *frakcja absolwentów, którzy nie będą kontynuować nauki i zasilą stronę podażową rynku pracy*

$$OA_t = 1 - \frac{S_t}{M_{t-1}}$$

gdzie:

OA_t – odsetek absolwentów stanowiących potencjalny zasób siły roboczej,

S_t – liczba studentów pierwszego roku studiów w okresie t ,

M_{t-1} – liczba uczniów, którzy zdali egzamin maturalny w roku poprzednim.

Cele monitoringu

Opracowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o zalecenia metodologiczne umożliwiają w szczególności realizację następujących celów:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponad gimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Podstawowe pojęcia i definicje

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej

podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe – to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone – to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznacznym, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe – to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.

Umiejętności – określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Uprawnienia – to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.

Kwalifikacje – to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy rynek pracy.

Oferta pracy – to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. Zgodnie z przyjętą metodologią przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.

Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej 12-stu miesięcy od dnia zarejestrowania się.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12-stu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Powiat żarski – informacje ogólne

Powiat żarski położony jest na południowo-zachodniej części województwa lubuskiego na Wysoczyźnie Żarskiej, przy granicy polsko-niemieckiej na Nysie Łużyckiej. Powiat zajmuje powierzchnię 1393km², zamieszkiwany jest przez około 98.625 osób. Skupia dziesięć gmin:

- miejskie: Łęknica, Żary;
- miejsko-wiejskie: Jasień, Lubsko;
- wiejskie: Brody, Lipinki Łużyckie, Przewóz, Trzebiel, Tuplice, Żary

i jest jednym z największych na terenie województwa lubuskiego. Na północy graniczy z powiatem krośnieńskim i zielonogórskim, na wschodzie z żagańskim, na południu ze zgorzeleckim i na zachodzie z Krajem Związkowym Brandenburgii i z krajem związkowym Saksonii. Tabela nr 1 przedstawia kilka wybranych danych statystycznych charakteryzujących powiat żarski.

Tabela 1. Powiat żarski – wybrane dane statystyczne

Wybrane dane statystyczne	2012	2013	2014
Powierzchnia w ha	139278	139278	139300
Ludność	99446	99088	98625
Ludność na 1km ²	71	71	71
Ludność w wieku nieprodukcyjny na 1000 osób w wieku produkcyjnym	53,8	54,7	55,8
Liczba uczniów przypadająca na jeden oddział w szkołach:			
- podstawowych	17	17	17
- gimnazjalnych	21	20	20
- ponadgimnazjalnych i policealnych	23	22	22
Turystyczne obiekty noclegowe	15	15	14
Liczba ludności na 1 przychodnię	2072	2064	2055
Mieszkania oddane do użytkowania na 10tyś. ludności	15	16	12
Odpady wytworzone w t na 1 km ²	98,6	96,8	108,8
Pracujący na 1000 ludności	186	191	201
Bezrobotni zarejestrowani	5875	5547	4351
Stopa bezrobocia zarejestrowanego w %	17,4	16,5	12,9

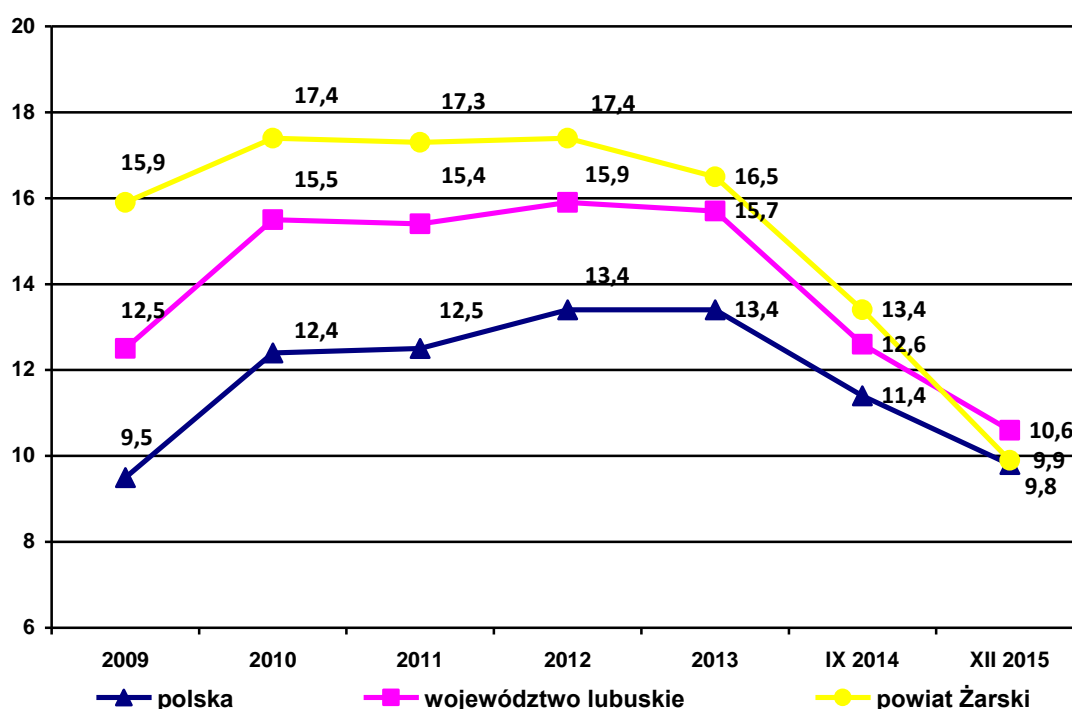
Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2015r., Urząd Statystyczny w Zielonej Górze

Stan bezrobocia rejestrowanego

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku, pozostawało 3223 osób bezrobotnych. W porównaniu do stanu sprzed roku, liczba ta jest mniejsza aż o 1128 osób bezrobotnych (25,9%). Na dzień 31 grudnia 2015 roku w urzędach pracy województwa lubuskiego zarejestrowanych było 47115 bezrobotnych. W stosunku do poprzedniego roku zanotowano znaczny spadek, bo aż o 12690 osób.

Stopa bezrobocia według danych GUS na koniec grudnia 2015 roku w powiecie żarskim wynosiła 9,9; w województwie lubuskim – 10,6; natomiast w kraju – 9,8.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie żarskim, województwie lubuskim i w Polsce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS

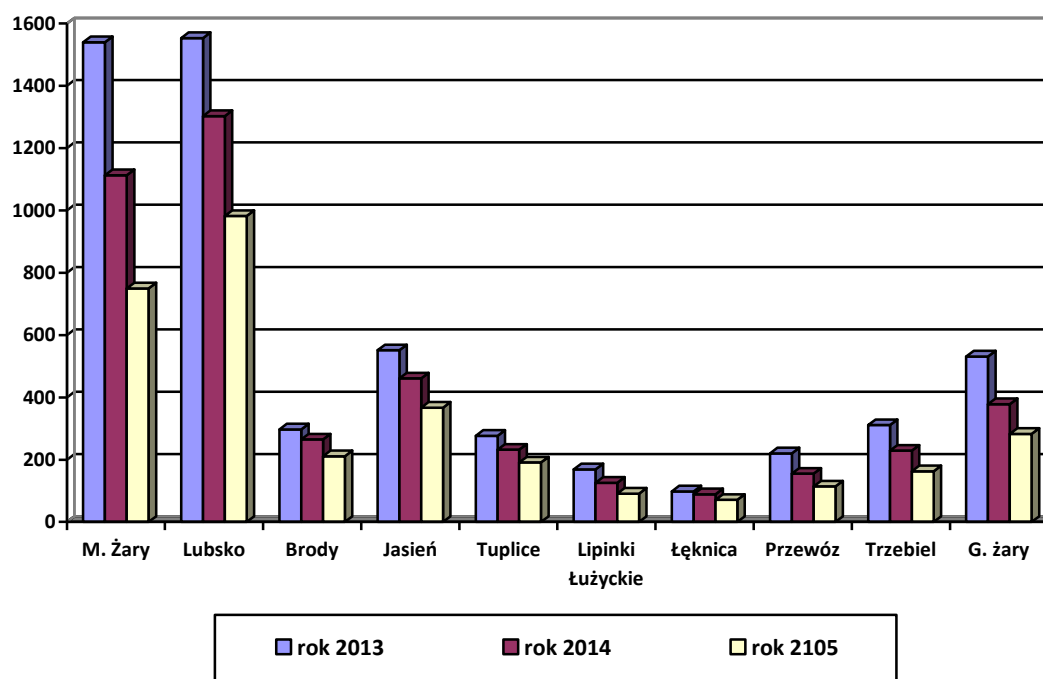
W ciągu 12 miesięcy 2015 roku w powiecie żarskim zarejestrowało się 7392 osób bezrobotnych w tym 897 osób po raz pierwszy. Natomiast w analogicznym okresie czasu wyrejestrowanych zostało 8520 osób bezrobotnych. Wśród osób wyłączonych z ewidencji (podobnie jak w roku 2014) najliczniejsze grupy stanowili bezrobotni wykreśleni z powodu podjęcia pracy, nie potwierdzenia gotowości do pracy oraz dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego.

Zróżnicowanie terytorialne liczby bezrobotnych według gmin

Na obszarze powiatu żarskiego wyodrębniono 10 gmin, w tym 6 gmin wiejskich, 2 wiejsko-miejskie i 2 miasta. Biorąc pod uwagę podział terytorialny na poziomie gmin, sytuacja

na lokalnych rynkach pracy w sposób istotny różnicuje się. W okresie 12 m-cy 2015 roku największy spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano w gminach: miejskiej Żary (48,4%), wiejskiej Trzebiel (40,5%), wiejskiej Lipinki Łużyckie (38,5%) oraz wiejskiej Przewóz (36,0%).

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych Gminach Powiatu Żarskiego wg stanu na 31 grudnia 2013, 2014 oraz 2015 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości MPiPS

Analiza bezrobocia wg zawodów (grup zawodów)

Najliczniejszą grupę bezrobotnych wg zawodów, zarejestrowanych w końcu 2015 roku stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 373 osoby (11,6% ogółu). Liczną grupę stanowili także bezrobotni zarejestrowani w zawodach: gospodarz budynku – 6,01% ogółu, robotnicy wykonujące prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 4,2% ogółu, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym – 3,1% ogółu, pomoce i sprzętaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne – 2,4% ogółu, czy też murarze i pokrewni – 2,3%, pracownicy obsługi biurowej – 2,2% ogółu i kucharze – 2,1% ogółu. Ranking tych zawodów przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) była największa w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	373
5153	Gospodarze budynków	196
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	134

9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	101
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	77
7112	Murarze i pokrewni	74
4110	Pracownicy obsługi biurowej	71
5120	Kucharze	67
7222	Ślusarze i pokrewni	57
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	56
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	54
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	52
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	40
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	39
4321	Magazynierzy i pokrewni	38
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	37
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	35
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	33
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	29
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	28
5141	Fryzjerzy	28

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

W końcu roku 2014 natomiast, najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowili zarejestrowani w zawodach inny zawód lub brak zawodu – 618 osób (14,2% ogółu), robotnik gospodarczy – 248 osób (5,7% ogółu), sprzedawca – 227 osób (5,2% ogółu), czy też robotnik budowlany – 139 osób (3,2% ogółu) oraz sprzedawca w branży przemysłowej i sprzedawca w branży spożywczej – odpowiednio 110 i 109 osób (po 2,5% ogółu zarejestrowanych osób).

Jeżeli chodzi o grupy zawodów, w których napływ bezrobotnych w roku 2015 był największy, to najliczniejszą grupę stanowili sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) – 729 osób (9,9% ogółu), następnie gospodarze budynków – 375 osób (5,1% ogółu), robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani – 243 osoby (2,3% ogółu), pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne – 220 osób (3,0% ogółu), czy też robotnicy wykonujące prace proste w budownictwie ogólnym – 219 osób (co stanowiło także 3,0% ogółu zarejestrowanych). Ranking tych zawodów przedstawia poniższa tabela 3.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) był największy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	729
5153	Gospodarze budynków	375
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	243
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	220
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	219
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	157
5120	Kucharze	133

7222	Ślusarze i pokrewni	133
4110	Pracownicy obsługi biurowej	123
7112	Murarze i pokrewni	121
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	113
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	97
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	87
9412	Pomoce kuchenne	83
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	82
4321	Magazynierzy i pokrewni	78
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	73
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	71
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	69
6210	Robotnicy leśni i pokrewni	66

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Jeżeli zaś chodzi o napływ bezrobotnych wg zawodów, który miał miejsce w roku poprzednim, czyli 2014, to najwięcej osób zarejestrowanych było w zawodzie: innym lub bez zawodu – 1566 osób (19,3% ogółu), robotnik gospodarczy – 386 osób (4,8% ogółu), sprzedawca – 205 osób (2,5% ogółu), robotnik budowlany – 219 osób (2,7% ogółu), sprzedawca w branży przemysłowej oraz spożywczej – odpowiednio 224 i 203 osoby (2,8% oraz 2,5% ogółu), czy też w zawodzie murarz – 161 osób, co stanowiło 2,0% ogółu napływu bezrobotnych w analizowanym okresie czasu.

Wśród zarejestrowanych, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, czyli osób długotrwale bezrobotnych, wg stanu na koniec 2015, w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach było 1764 osób (liczba ta spadła w stosunku do końca 2014 roku dość znacznie, bo aż o 642 osoby). Wśród grup zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia w poprzednim roku był największy można wymienić choćby: żołnierzy zawodowych, kierowników do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, kierowników do spraw strategii i planowania, kierowników do spraw marketingu i sprzedaży, czy też inżynierów inżynierii środowiska pracy oraz inżynierów gdzie indziej nie sklasyfikowanych. Pełne zestawienie elementarnych grup zawodów dla których wskaźnik ten był najwyższy w roku 2015 przedstawia poniższa tabela 4.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był największy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,u}^k$)
0310	Żołnierze szeregowi	100,00
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	100,00
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	100,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	100,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00

2162	Architekci krajobrazu	100,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	100,00
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	100,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	100,00
2651	Artyści plastycy	100,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	100,00
3143	Technicy leśnictwa	100,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	100,00
3313	Księgowi	100,00
3324	Pośrednicy handlowi	100,00
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	100,00
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	100,00
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	100,00
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	100,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	100,00
4414	Technicy archiwistów i pokrewni	100,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6111	Rolnicy upraw polowych	100,00
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7125	Szklarze	100,00
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	100,00
7215	Takielarze i monterzy konstrukcji linowych	100,00
7314	Ceramicy i pokrewni	100,00
7316	Szyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	100,00
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	100,00
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	100,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	100,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	100,00
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	100,00
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	100,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	100,00
9122	Czyściciele pojazdów	100,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	100,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Wskazane w tabeli 4 grupy zawodów charakteryzują się wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia na poziomie 100%, co oznacza, że każdy bezrobotny w tej elementarnej grupie zawodów był osobą długotrwale bezrobotną.

Analizując rok 2014 można było zaobserwować, że wg stanu na dzień 31 grudnia w ewidencji żarskiego Urzędu Pracy najwięcej zarejestrowanych osób, posiadających status osób długotrwale bezrobotnych należało do grup zawodów: sprzedawca – 118 osób (4,9% ogółu), robotnik gospodarczy – 94 osoby (3,9% ogółu), inny zawód lub brak zawodu – oraz robotnik budowlany – równo po 50 osób (w obu przypadkach 2,1% ogółu), czy też sprzedawca

w branży spożywczej – 36 osób (1,5% ogółu) i murarz – 35 osób (1,4% ogółu). Ranking zawodów, które generowały długotrwałe bezrobocie w powiecie żarskim w 2014 roku przedstawia poniższa tabela 5.

Tabela 5. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie żarski w 2014 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
3212	Technicy analityki medycznej	1,0000
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1,0000
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	1,0000
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1,0000
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1,0000
5165	Instruktorzy nauki jazdy	1,0000
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	1,0000
3324	Pośrednicy handlowi	1,0000
3211	Operatorzy aparatury medycznej	1,0000
2432	Specjaliści do spraw public relations	1,0000
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1,0000
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	1,0000
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	1,0000
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1,0000
4212	Bukmacherzy, krupierzy i pokrewni	1,0000
1113	Wyżsi urzędnicy władz samorządowych	1,0000
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	1,0000
7413	Monterzy linii elektrycznych	1,0000
9122	Czyszciciele pojazdów	1,0000
7125	Szklarze	1,0000
7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	1,0000
7317	Rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	1,0000
3323	Zaopatrzeniowcy	0,8000
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,6667
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,6667
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	0,5750
6111	Rolnicy upraw polowych	0,5556
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,5500
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,5000
5131	Kelnerzy	0,5000
3144	Technicy technologii żywności	0,5000
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5000
2413	Analitycy finansowi	0,5000
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	0,5000
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,5000
3131	Operatorzy urządzeń energetycznych	0,5000
5212	Sprzedawcy uliczni żywności	0,5000
2162	Architekci krajobrazu	0,5000
4415	Pracownicy działów kadr	0,5000
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,5000

3313	Księgowi	0,5000
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,5000
7534	Tapicerzy i pokrewni	0,5000
7323	Introligatorzy i pokrewni	0,5000
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,5000
7124	Monterzy izolacji	0,5000
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5000
7422	Monterzy i serwisanci sieci instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych	0,5000
7133	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	0,5000
8151	Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni	0,5000
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0,5000
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,5000
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0,5000

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli T-II/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie żarski w 2014 roku

Analizując kierunek oraz natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów możemy posłużyć się wartościami wskaźników płynności bezrobotnych w tych grupach. Grupy zawodów, w których wskaźnik ten był w 2015 roku największy przedstawia poniższa tabela 6.

Tabela 6. Grupy zawodów, w których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	4,00
6111	Rolnicy upraw polowych	4,00
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	3,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	3,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	3,00
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	3,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	3,00
6330	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	3,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,75
3313	Księgowi	2,60
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2,29
3113	Technicy elektrycy	2,25
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2,00
2120	Matematycy, aktuariusze i statystycy	2,00
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
2162	Architekci krajobrazu	2,00
2432	Specjaliści do spraw public relations	2,00
2621	Archiwiści i muzealnicy	2,00
2651	Artyści plastycy	2,00
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	2,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,00
3211	Operatorzy aparatury medycznej	2,00
3212	Technicy analityki medycznej	2,00

3321	Agenci ubezpieczeniowi	2,00
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	2,00
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	2,00
3352	Urzędnicy do spraw podatków	2,00
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	2,00
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
3422	Trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi	2,00
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	2,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	2,00
7124	Monterzy izolacji	2,00
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	2,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	2,00
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	2,00
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2,00
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	2,00
8152	Operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich	2,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	2,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Przedstawione wyżej grupy zawodów osiągnęły wskaźnik płynności bezrobotnych większy niż 1, co oznacza, że w grupach tych odpływ bezrobotnych przewyższył ich napływ, czyli, że liczba zarejestrowanych w tych zawodach spadła.

Odwrotna sytuacja ma miejsce gdy wskaźnik płynności bezrobotnych jest mniejszy niż 1. Oznacza to, że liczba bezrobotnych wzrosła, ponieważ ich napływ przewyższa odpływ. W sytuacji równowagi odpływu i napływu zarejestrowanych, wspomniany wskaźnik jest równy 1. Grupy zawodów, w których wskaźnik płynności bezrobotnych w powiecie żarskim był w analizowanym roku 2015 najmniejszy, przedstawia poniższa tabela 7.

Tabela 7. Grupy zawodów, w których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 roku

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2222	Pielęgniarki z tytułem specjalisty	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	0,00
3342	Sekretarze prawni	0,00
4415	Pracownicy działów kadr	0,00
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
9211	Robotnicy wykonujący proste prace polowe	0,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,00
9311	Robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach	0,00
2165	Kartografowie i geodeci	0,33
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	0,33

3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	0,33
3431	Fotografowie	0,33
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0,33
8157	Operatorzy maszyn do prania	0,40

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Dla porównania w roku 2014 największy napływ osób bezrobotny miał miejsce w przypadku następujących elementarnych grup zawodów:

- sprzedawcy i pokrewni – 12,2928%,
- pracownicy usług osobistych – 9,9452%,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 9,2751%,
- robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 6,7468%,
- robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 6,7316%,
- operator maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 6,1372%,
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 6,0005%,
- pomoce domowe i sprzątaczkę – 3,8988%,
- średni personel do spraw biznesu i administracji – 2,6652%,
- kierowcy i operatorzy pojazdów – 2,5585%, czy też
- specjaliści nauczania i wychowania – 2,5281%.

Analiza ofert pracy

Porównanie struktury ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wraz z Oddziałem Urzędu w Lubsku ze strukturą ofert pracy zamieszczanych na internetowych portalach rekrutacyjnych oraz analiza wskaźnika zróżnicowania wg wielkich grup zawodów zostało przeprowadzone na podstawie danych zawartych w poniższej tabeli 8.

Tabela 8. Oferty pracy w 2015 roku

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
<i>w liczbach bezwzględnych</i>				
	Ogółem	4731	909	5640
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	14	78	92
2	SPECJALIŚCI	122	240	362
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	362	253	615
4	PRACOWNICY BIUROWI	346	60	406
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1899	121	2020
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	51		51
7	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	745	58	803
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	751	58	809
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	441	41	482

wskaźnik struktury według źródeł				
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	15,22%	84,78%	100%
2	SPECJALIŚCI	33,70%	66,30%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	58,86%	41,14%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	85,22%	14,78%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	94,01%	5,99%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%		100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	92,78%	7,22%	100%
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	92,83%	7,17%	100%
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	91,49%	8,51%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach				Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem	100,00%	100,00%	
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	0,30%	8,58%	0,03
2	SPECJALIŚCI	2,58%	26,40%	0,10
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7,65%	27,83%	0,27
4	PRACOWNICY BIUROWI	7,31%	6,60%	1,11
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	40,14%	13,31%	3,02
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1,08%		
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	15,75%	6,38%	2,47
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	15,87%	6,38%	2,49
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	9,32%	4,51%	2,07

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Jak wynika z powyższej tabeli w 2015 roku do żarskiego Urzędu Pracy wpłynęło łącznie 4731 ofert pracy. Biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodów, najwięcej, bo 1899 ofert (42,02% ogółu) skierowanych było do pracowników usług i sprzedawców. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń mogli skorzystać z 751 ofert zatrudnienia (15,87%), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy z 745 ofert (15,75%), pracownicy wykonujący prace proste z 441 ofert (9,32%), a technicy i inny średni personel z 346 ofert pracy (7,31%).

Analizując dane dotyczące ofert pracy dostępnych na portalach rekrutacyjnych widać, że najwięcej możliwości znalezienia pracy mieli technicy i inny średni personel – 253 oferty (27,83% ogółu), następnie specjaliści – 240 ofert (26,40%), pracownicy usług i sprzedawcy – 121 ofert (13,31%), przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 78 ofert (8,58%), a także pracownicy biurowi – 60 ofert (6,60%).

Porównując te zestawienia można wysunąć hipotezę, że pracodawcy poszukujący kandydatów do pracy na stanowiska nie wymagające wysokich kwalifikacji (np. pracownicy usług i sprzedawcy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, czy też robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy), chętniej korzystają z pomocy Powiatowych Urzędów Pracy aniżeli z portali zajmujących się rekrutacją. Portale te natomiast są chętniej wykorzystywane przez firmy, które poszukują kandydatów do pracy, wymagającej nieco wyższych lub wręcz specjalistycznych kwalifikacji oraz zapewne dostatecznie długie doświadczenia zawodowego (np. technicy i inni średni personel, specjaliści, czy też kierownicy).

Potwierdzenia tej hipotezy można także szukać analizując wskaźnik zróżnicowania ofert (PUP

vs. Internet). W przypadku przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników wyniósł on 0,03, specjalistów – 0,10, pracowników biurowych – 0,70, a w przypadku techników i innego średniego personelu – 0,27. Natomiast najwyższe odnotowano wśród pracowników usług i sprzedawców – 3,02, operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 2,49, robotników przemysłowych i rzemieślników – 2,47 oraz wśród pracowników wykonujących prace proste, gdzie wskaźnik osiągnął poziom 2,07.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie żarskim wynika, że na rynku pracy najczęściej występują zawody o charakterze deficytowym tzn. zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach.

Do obliczenia średniej miesięcznej nadwyżki/deficytu zawodu zastosowano wzór:

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

poprzez który określa się dostępność ofert pracy w danej grupie elementarnej. Im wyższa jest wartość miernika tym dostępność jest niższa.

Zawody deficytowe	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$ lub brak wartości	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Na podstawie powyższego powstał ranking elementarnych grup zawodowych.

Zawody deficytowe

Zawody deficytowe to zawody, w których liczba dostępnych ofert pracy jest większa od średniego stanu bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwanie bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie deficytowe to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych, czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero.

W powiecie żarskim w 2015 roku maksymalny deficyt osiągnięty został w 10 grupach zawodów, które szczegółowo zostały przedstawione w tabeli 9, umieszczonej poniżej.

Do zawodów maksymalnie deficytowych wskazano grupy zawodów:

- kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
- pracownicy obsługi płacowej
- rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych),
- planiści produkcyjni,
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych,
- ankieterzy,
- kierownicy sprzedaży w marketach,
- pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center),
- windykatrzy i pokrewni,
- pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku

MAKSYMALNY DEFICYT*								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy (\bar{O}_t^k)		Odsetek ofert subsydiowanych (%)		Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)		
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	1				0,00		
4313	Pracownicy obsługi płacowej	1		100,00		0,00		
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	1				0,00		
4322	Planiści produkcyjni	1		0,00		0,00		
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	1		6,67		0,00		
4227	Ankieterzy	1		0,00		0,00		
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	1		0,00		0,00		
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	1		0,00		0,00		
4214	Windykatrzy i pokrewni	0		0,00		0,00		
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0		100,00		100,00		
DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średnio-miesięczna liczba bezrobotnych (\bar{B}_t^k)	Średnio-miesięczna liczba dostępnych ofert pracy (\bar{O}_t^k)	Wskaźnik dostępności ofert pracy (B/O_t^k)	Wskaźnik długo-trwałego bezrobocia (WDB_t^k)	Wskaźnik płynności bezrobotnych (WPB_t^k)	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0,42	5,67	0,07		2,00	0,00	0,00

2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,17	1,25	0,13		1,00	0,00	0,00
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0,33	1,58	0,21		1,00	0,00	0,00
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1,83	4,50	0,41	0,00	2,00	66,67	33,33
8153	Operatorzy maszyn do szycia	7,00	8,00	0,88	42,86	1,06	14,58	11,46
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	14,58	25,50	0,57	41,67	1,18	4,13	0,00
7124	Monterzy izolacji	0,83	1,50	0,56		2,00	0,00	0,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	0,25	0,33	0,75		1,00	100,00	25,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1,50	2,50	0,60	0,00	2,00		0,00
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1,17	1,50	0,78		1,25	0,00	0,00
4120	Sekretarki (ogólne)	0,58	1,50	0,39		1,75	88,89	61,11
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,92	6,50	0,76	33,33	1,27	38,89	33,33

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

*w przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero

Wśród wymienionych zawodów deficytowych w większości są to zawody, do wykonywania których wymagane są dodatkowe uprawnienia m.in. kierowcy autobusów bądź kierowcy samochodów ciężarowych (wymagane świadectwo kwalifikacji zawodowej, karta kierowcy itp.). Dodatkowo do pracy w zawodach inżynier, kierownik czy też specjalista za podstawę zatrudnienia stawia się posiadane doświadczenie zawodowe oraz dodatkowe uprawnienia.

Zawody zrównoważone

Zawody zrównoważone to zawody, w których liczba bezrobotnych jest zbliżona do liczby dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym, odsetek długotrwale bezrobotnych w tych zawodach nie przekracza mediany (Me), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ (bądź jest równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Równowagę na rynku pracy zachowały trzy grupy zawodowe:

- projektanci grafiki i multimedialni,
- pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu,
- spawacze i pokrewni.

Szczegółowe wskaźniki przedstawiono w tabeli 10.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych \bar{B}_t^k	Średniomiesięczna a liczba dostępnych ofert pracy \bar{O}_t^k	Wskaźnik dostępności ofert pracy B/O_t^k	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0,42	0,42	1,00	60,00	20,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7,08	7,08	1,00	83,33	52,38
7212	Spawacze i pokrewni	24,00	23,00	1,04	15,03	6,54

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe to zawody, w których występuje przewaga liczebna bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobocie długotrwałe powyżej mediany (Me) oraz niski odpływ netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

Do zawodów maksymalnie nadwyżkowych zaliczono:

- hodowców zwierząt gdzie indziej nieskasyfikowanych,

Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku

MAKSYMALNA NADWYŻKA*								
Kod	Elementarna grupa zawodów							Liczba bezrobotnych (\bar{B}_t^k)
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej nieskasyfikowani							2
NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych \bar{B}_t^k	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy \bar{O}_t^k	Wskaźnik dostępności ofert pracy B/O_t^k	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	Wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7534	Tapicerzy i pokrewni	7,58	0,42	18,20	55,56	0,71	20,00	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	3,42	0,25	13,67	66,67	0,50	0,00	0,00

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero

Praca w zawodach wykazanych w tabeli jako nadwyżkowe okazuje się często nieosiągalna dla potencjalnych kandydatów ze względu na niedopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, dezaktualizację wiadomości zawodowych lub brak odpowiedniego

doświadczenia zawodowego. Zmiany, jakie ciągle zachodzą na rynku pracy wymuszają na kandydatach ciągle podnoszenie kwalifikacji, bycia elastycznym i gotowym na uzupełnienie swojej wiedzy i umiejętności.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Umiejętności są określono jako „*zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu*”.

Uprawnienia to „*dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B*”.

Analizując umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów można zauważyć, że dla *Przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (1)* 76,92% ofert pracy w 2015 roku wymagało od zainteresowanych **komunikacji ustnej/komunikatywności**. Jako druga najważniejsza umiejętność klasyfikowała się **przedsiębiorczość, inicjatywność oraz kreatywność**. Procent w tym przypadku wyniósł **75,64**. Na ostatnim miejscu pojawiła się umiejętność związana z **wyszukiwaniem informacji, analizą i wyciąganiem wniosków** – 23,08%.

Dla *Specjalistów (2)* w 38,75% ofert pracy wymagana była **przedsiębiorczość, inicjatywność oraz kreatywność**. Najmniejsze znaczenie miała umiejętność związana z **obsługą komputera i wykorzystywaniem Internetu** - 19,58% ofert pracy. Natomiast najważniejszą umiejętnością posiadaną przez tą grupę osób bezrobotnych była **współpraca w zespole** 1,43%.

Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY			Komunikacja ustna/komunikatywność	76,92
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	75,64
				Planowanie i organizacja pracy własnej	56,41
				Zarządzanie ludźmi/przywódstwo	56,41
				Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	23,08
2	SPECJALIŚCI	Współpraca w zespole	1,43	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	38,75
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,95	Komunikacja ustna/komunikatywność	37,50

		Wykonywanie obliczeń	0,48	Planowanie i organizacja pracy własnej	30,00
		Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,48	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	22,08
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	19,58
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL			Planowanie i organizacja pracy własnej	30,04
				Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	24,11
				Komunikacja ustna/komunikatywność	15,63
				Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	11,86
				Wywieranie wpływu	11,07
4	PRACOWNICY BIUROWI	Komunikacja ustna/komunikatywność	0,60	Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	26,67
		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,60	Planowanie i organizacja pracy własnej	26,67
		Współpraca w zespole	0,60	Znajomość języków obcych	21,67
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,60	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	21,67
				Wykonywanie obliczeń	11,67
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,50	Planowanie i organizacja pracy własnej	56,20
		Komunikacja ustna/komunikatywność	0,12	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	36,36
		Współpraca w zespole	0,12	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	22,31
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	19,01
				Komunikacja ustna/komunikatywność	13,18
6	ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,51	Planowanie i organizacja pracy własnej	50,00
		Współpraca w zespole	0,34	Komunikacja ustna/komunikatywność	29,31
		Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,17	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	22,41
		Planowanie i organizacja pracy własnej	0,17	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,76
7	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Współpraca w zespole	0,35	Znajomość języków obcych	34,48
				Planowanie i organizacja pracy własnej	25,86
				Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,90
				Komunikacja ustna/komunikatywność	1,72
				Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,72
8	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,37	Planowanie i organizacja pracy własnej	100,00
		Współpraca w zespole	0,37	Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	58,54
		Komunikacja ustna/komunikatywność	0,18	Współpraca w zespole	13,33

		Obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,18		
		Sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,18		

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów.

Trzecią analizowaną grupą są *Technicy i inni średni personel* (3). W 30,04% umiejętnością i uprawnieniem wymaganych w ofertach pracy było **planowanie i organizacja pracy własnej**. Na ostatnim miejscu klasyfikowała się umiejętność związana z **wywieraniem wpływu** – 11,07%.

Pracownicy biurowi (4) w 26,67% ofert pracy muszą posiadać umiejętność **obsługi komputera/ wykorzystanie Internetu** oraz **planowanie i organizacja pracy własnej**. Na ostatnim miejscu klasyfikowało się **wykonywanie obliczeń** – 11,67%. Umiejętnościami posiadanymi przez tą grupą bezrobotnych były natomiast:

- > komunikacja ustna/ komunikatywność
- > obsługa komputera i wykorzystanie Internetu
- > współpraca w zespole oraz
- > sprawność psychofizyczna i psychosomatyczna.

W każdej z wyżej wymienionych cech procent osiągnął taką samą wartość i wyniósł 0,60.

Piątą grupą w naszej klasyfikacji byli *Pracownicy usług i sprzedawcy* (5). Najważniejszą umiejętność w tym przypadku związana była z **planowaniem i organizacją pracy własnej** - 56,20% ofert pracy. Natomiast najważniejszą umiejętnością posiadaną przez osoby bezrobotne była **sprawność psychofizyczna i psychosomatyczna** – 0,50%. Mniej ważne okazały się takie umiejętności posiadane przez bezrobotnych jak:

- > komunikacja ustna (0,12%) oraz
- > współpraca w zespole (0,12%).

Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (6) w 50,00% ofert pracy muszą posiadać umiejętność **planowania i organizacji pracy własnej**. **Obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych** okazały się mniej ważne. Procent w tym przypadku wyniósł 4,76. Najważniejszą umiejętnością ze strony podaźowej okazała się **sprawność psychofizyczna i psychosomatyczna (0,51%)**.

Dla *Operatorów i monterów maszyn i urządzeń* (7) najważniejszą umiejętność to **znajomość języków obcych** – 34,38% ofert pracy. Ze strony podaźowej wystąpiła tylko jedna istotna umiejętność posiadana przez osoby bezrobotne, była to **współpraca w zespole** – 0,35%.

Ostatnią grupą osób, które badamy są *Pracownicy wykonujący prace proste (8)*. W 100% umiejętnością i uprawnieniem wymaganym w ofertach pracy było: **planowanie i organizacja pracy własnej**. Bardzo ważna okazała się także **sprawność psychofizyczna i psychosomatyczna** – 58,54%. Najmniejszy procent ofert pracy w tej grupie wymagał od bezrobotnych **współpracy w zespole** – 13,33%.

3.1. Bezrobotni bez zawodu

Analizując **bezrobotnych bez zawodu według poziomu wykształcenia**, można zauważyć, że największy odsetek występuje wśród osób z *wykształceniem średnim ogólnokształcącym*, tj. 28,67% natomiast najmniejszy wśród osób z wykształceniem *wyższym* (0,40%) i *zasadniczym zawodowym* (2,06%).

Natomiast biorąc pod uwagę **rodzaj ukończonej szkoły**, najwięcej bezrobotnych bez zawodu ukończyło *liceum ogólnokształcące* (35,39%) oraz *szkołę przysposabiającą do pracy* (33,33%). Najmniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem *wyższym* (0,56%) oraz *zasadniczym zawodowym* (4,10%). Można zatem stwierdzić, że rodzaj ukończonej szkoły ma wpływ na procent bezrobotnych bez zawodu. Licea profilowane, technika uzupełniające i licea uzupełniające nie brały udziału w powyższych badaniach.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	3 236	393	12,14%
<i>wg poziomu wykształcenia:</i>			
gimnazjalne i poniżej	1 051	222	21,12%
zasadnicze zawodowe	969	20	2,06%
średnie ogólnokształcące	279	80	28,67%
policealne i średnie zawodowe	689	70	10,16%
wyższe	248	1	0,40%
<i>wg typu ukończonej szkoły:</i>			
zasadnicza szkoła zawodowa	366	15	4,10%
szkoła przysposabiająca do pracy	3	1	33,33%
technikum	176	50	28,41%
liceum ogólnokształcące	178	63	35,39%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające			
szkoła policealna	39	4	10,26%
wyższa	177	1	0,56%
brak danych źródłowych	2 297	259	11,28%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego służy do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.

Źródłem informacji zawartych w analizie jest System Informacji Oświatowej MEN.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest *wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów*.

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100$$

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja;

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki.

Miernik przyjmuje wartość od 0% (brak bezrobotnych wśród absolwentów) do 100% (każdy absolwent jest zarejestrowany jako bezrobotny). Im niższa wartość wskaźnika, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci.

Miernikiem wskazującym jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów bądź w danym kierunku kształcenia jest *wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych*.

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

BA_t^k – liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k(kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku;

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku.

Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych

W poniższej tabeli 14 przedstawiono zestawienie zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w powiecie żarskim w 2015 roku, wraz z liczbą uczniów ostatnich klas ponadgimnazjalnych. Z tabeli jasno wynika, iż żaden z uczniów nie kształcił się w zawodach deficytowych i nadwyżkowych, jedynie wśród zawodów zrównoważonych zaznaczyła się grupa: pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu.

Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku

ZAWODY DEFICYTOWE		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	0
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni	0
4120	Sekretarki (ogólne)	0
4214	Windykatorzy i pokrewni	0
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0
4227	Ankieterzy	0
4313	Pracownicy obsługi płacowej	0
4322	Planiści produkcyjni	0
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7124	Monterzy izolacji	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8153	Operatorzy maszyn do szycia	0
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	0
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
2166	Projektanci grafiki i multimediiów	0
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	17
7212	Spawacze i pokrewni	0

ZAWODY NADWYŻKOWE		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod grupy	Nazwa grupy	
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7534	Tapicerzy i pokrewni	0

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

W roku szkolnym 2013/2014, najliczniejszą grupę absolwentów według typu szkoły stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego – 597 osób. Liczba absolwentów technikum wyniosła 397 osób, z czego 109 osób nie zdało egzaminu zawodowego.

Porównując wskaźniki zauważalny jest spadek udziału bezrobotnych wśród ogółu absolwentów liceum ogólnokształcącego oraz technikum.

Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku

Typ szkoły	Liczba absolwentów w poprzednim roku szkolnym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec maja roku sprawozdawczego	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	65	9	19	20	29,23%	30,77%
szkoła przysposabiająca do pracy	5	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	397	288	56	33	14,11%	8,31%
liceum ogólnokształcące	597	0	34	28	5,70%	4,69%
liceum profilowane	-	-	0	0	-	-
liceum uzupełniające	-	-	0	0	-	-
szkoła policealna	93	21	16	12	17,20%	12,90%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

W 2015 roku, najliczniejszą grupę absolwentów według typu szkoły stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego – 562 osoby. Na podstawie wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wywnioskować można, iż najbardziej dostosowanym do potrzeb lokalnego rynku pracy typem szkoły jest liceum ogólnokształcące.

Tabela 16 . Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (cd.)

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	69	69	21	30,43%
szkoła przysposabiająca do pracy	6	-	0	-
technikum	223	223	32	14,35%
liceum ogólnokształcące	562	18	31	5,52%
liceum profilowane	-	-	0	-
liceum uzupełniające	-	-	0	-
szkoła policealna	6	6	7	116,67%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

5. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Niniejsze opracowanie zawiera wyniki badań kwestionariuszowych przeprowadzonych wśród przedsiębiorców działających na lokalnym (powiatowym) rynku pracy. Wspomniane badanie przeprowadzone zostało w ramach rocznego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w roku 2015, zgodnie z metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku zatrudnienia. Badanie zostało zrealizowane na podstawie standaryzowanego kwestionariusza do badań przedsiębiorstw, który stanowił załącznik nr 1 dokumentu „Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”. Badanie przeprowadzone zostało w trakcie osobistych wizyt pośredników pracy w siedzibach badanych firm oraz techniką wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo – CATI. Ankieta składała się z pytań zamkniętych, pytań z możliwością wielokrotnego wyboru, z kafeterią odpowiedzi oraz pytań otwartych, które umożliwiały swobodną wypowiedź respondentów. Wywiady stanowiące kluczowy materiał badawczy przeprowadzone zostały wśród osób, które odpowiedzialne są za podejmowanie strategicznych decyzji w przedsiębiorstwach, w tym za decyzje personalne oraz nadzorujące proces zatrudniania nowych pracowników: właściciele, bądź współwłaściciele, dyrektorzy lub prezesi przedsiębiorstw, kierownicy, a także osoby decyzyjne z działu kadr, czy też z działu personalnego. Oczekiwana próba badawcza na terenie powiatu żarskiego wyniosła 88, natomiast zrealizowana wyniosła 73, co przedstawia poniższa tabela 17.

Tabela 17. Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	36
10-49	25
50-249	10
250 i więcej	2
Podsumowanie	73

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

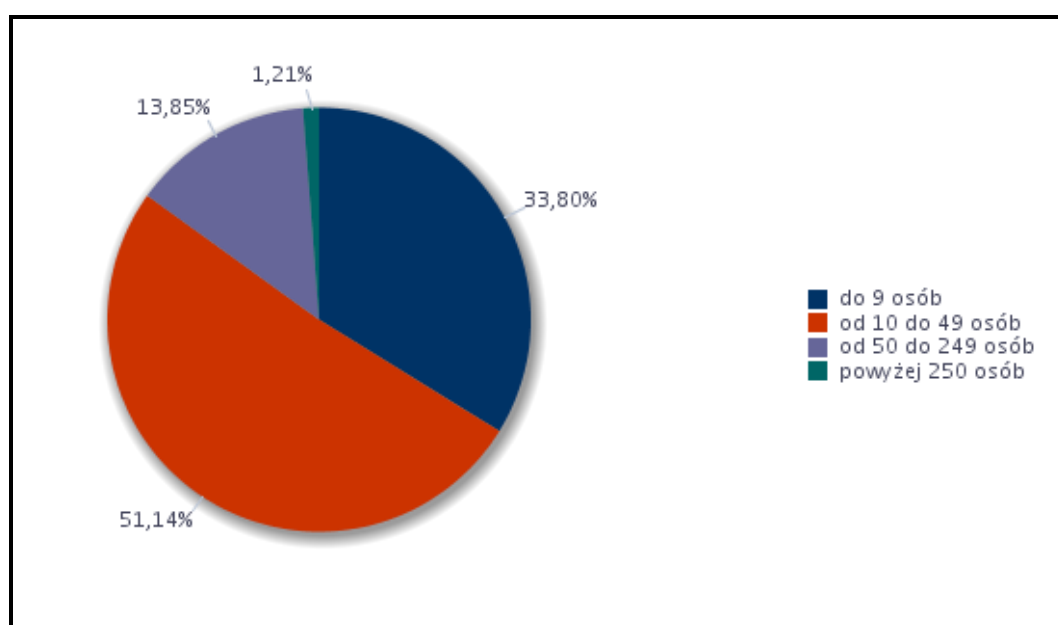
Celem głównym badania rynku pracy w powiecie żarskim była diagnoza stanu aktualnego oraz prognoza przyszłej sytuacji w zakresie popytu na pracę. Badanie dotyczyło popytu na pracę oraz zapotrzebowanie na kwalifikacje, a także umiejętności na lokalnym rynku zatrudnienia oraz możliwości aktywizacji osób pozostających bez pracy za pośrednictwem lokalnych firm. Również ważnym celem badania było oszacowanie planów zatrudnieniowych przedsiębiorców w kolejnych latach, określenie charakterystyki wymagań pracodawców wobec potencjalnych kandydatów do pracy, a także metod poszukiwania pracowników. Badanie

przeprowadzone wśród wskazanych przedsiębiorstw umożliwiło określenie zapotrzebowania lokalnych pracodawców na pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, kompetencjach oraz umiejętnościach zawodowych. Badanie zobrazowało, jakie zawody, a także kompetencje zawodowe kandydatów do zatrudnienia są najbardziej oraz najmniej pożądane przez przedsiębiorców poszukujących pracowników. Rozpoznanie przyczyn problemów, które występują na lokalnym rynku pracy oraz odpowiedni dobór narzędzi w celu kreowania zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu jest możliwe jedynie w przypadku posiadania analizy popytu na pracę. Poniższe opracowanie można więc uznać za efekt takiego, planowanego i potrzebnego działania.

Analiza ta może posłużyć jako ważne informacje dla osób poszukujących pracy odnośnie kwalifikacji, kompetencji oraz umiejętności, których posiadanie może ułatwić podjęcie pracy w firmach działających na powiatowym rynku pracy. Bez wątpienia, można się nią również posłużyć przy wyznaczaniu kierunków szkoleń bezrobotnych, przy usprawnianiu poradnictwa zawodowego, czy też przy realizacji programów aktywizujących osoby pozostające w rejestrach urzędu w celu promowania ich zatrudnienia.

W badaniu kwestionariuszowym, ogółem, wzięły udział 73 przedsiębiorstwa, działające na terenie powiatu żarskiego. Ponad połowę z nich – 51,14% stanowiły firmy zatrudniające od 10 do 49 pracowników. Najmniej, bo 1,21% ogółu przebadanych firm stanowiły przedsiębiorstwa zatrudniające ponad 250 osób. Pełny obraz przebadanych firm, pod względem liczb zatrudnionych osób przedstawia poniższy wykres 3.

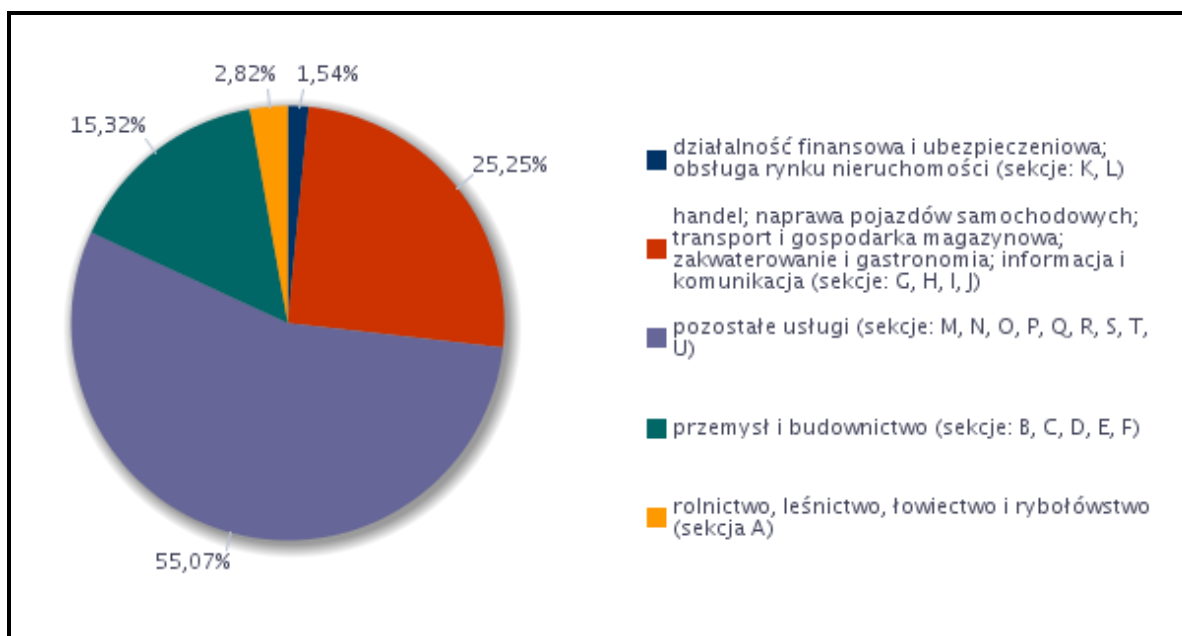
Wykres 3. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Biorąc pod uwagę strukturę badanych podmiotów gospodarki narodowej według rodzaju działalności gospodarczej to najczęściej przedsiębiorców – 55,07% ogółu, którzy udzielili odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszu, działało w branżach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna; działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, oraz organizacje i zespoły eksterytorialne. Drugą najliczniejszą grupę – 25,25% ogółu, stanowiły firmy z branż: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz informacja i komunikacja. Najmniej liczną grupę zaś – zaledwie 1,54% ogółu badanych przedsiębiorstw, stanowiły podmioty działające w branży: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz działalność związana z obsługą rynku nieruchomości. Kompletny obraz przebadanych firm, pod względem rodzaju prowadzonej działalności przedstawia poniższy wykres 4.

Wykres 4. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

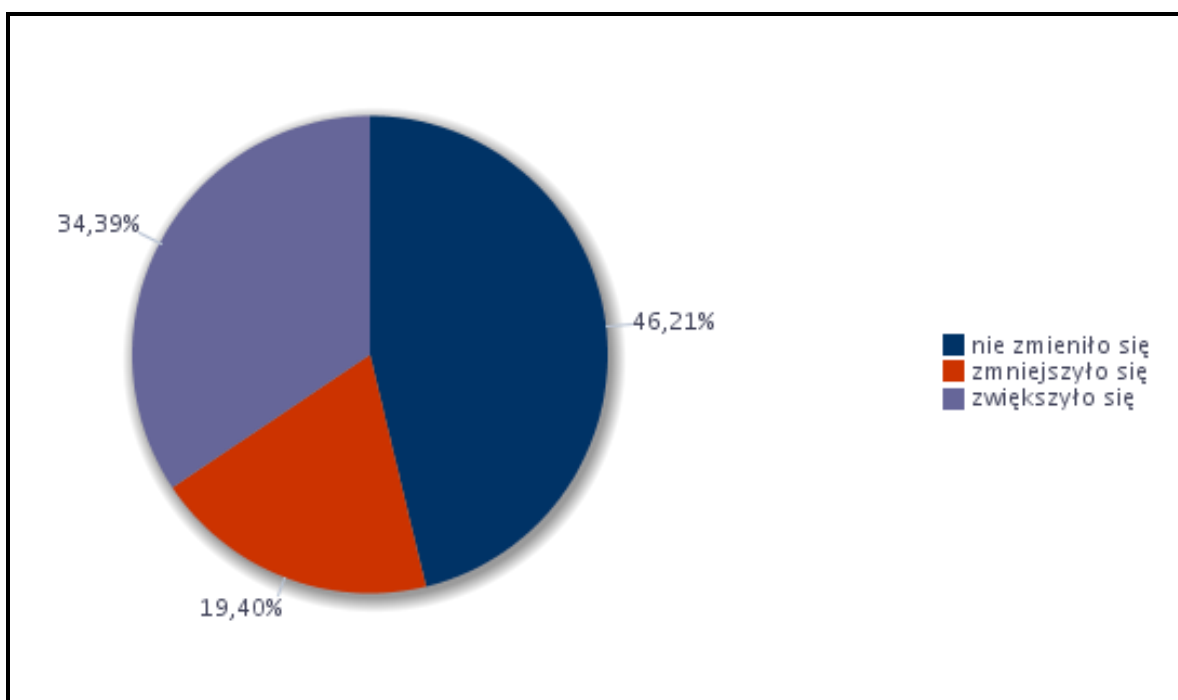
Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Jednym z istotniejszych celów badawczych było określenie aktualnej kadrowej sytuacji przedsiębiorstw, a także poznanie przepływu zatrudnienia w badanych firmach. Pierwsze wspomniane zagadnienie dotyczyło fluktuacji zatrudnienia. Dane, pozyskane w trakcie przeprowadzanych badań świadczą o zrównoważonej polityce kadrowej prowadzonej przez ankietowane przedsiębiorstwa. Liczba pracowników w badanym okresie czasu pozostawała

taka sama prawie w połowie (dokładnie w 46,21% ogółu) podmiotów gospodarczych. W przypadku 34,39% firm odnotowano dodatnie saldo zatrudnieniowe. Pozostałe przedsiębiorstwa – 19,40%, zanotowały zmniejszenie zatrudnienia. Graficzne przedstawienie opisanej wyżej sytuacji przedstawia wykres 5.

Takie, a nie inne dane oznaczają, że podmioty gospodarcze działające na terenie lokalnym (powiatowym) działają dosyć stabilnie a tam, gdzie sytuacja zatrudnieniowa ulega zmianie można zauważyć relatywnie wysoki potencjał do tworzenia nowych miejsc pracy (o czym świadczy wyższy odsetek przedsiębiorstw, które zwiększyły zatrudnienie, niż firm, które w ostatnim czasie owo zatrudnienie zredukowały).

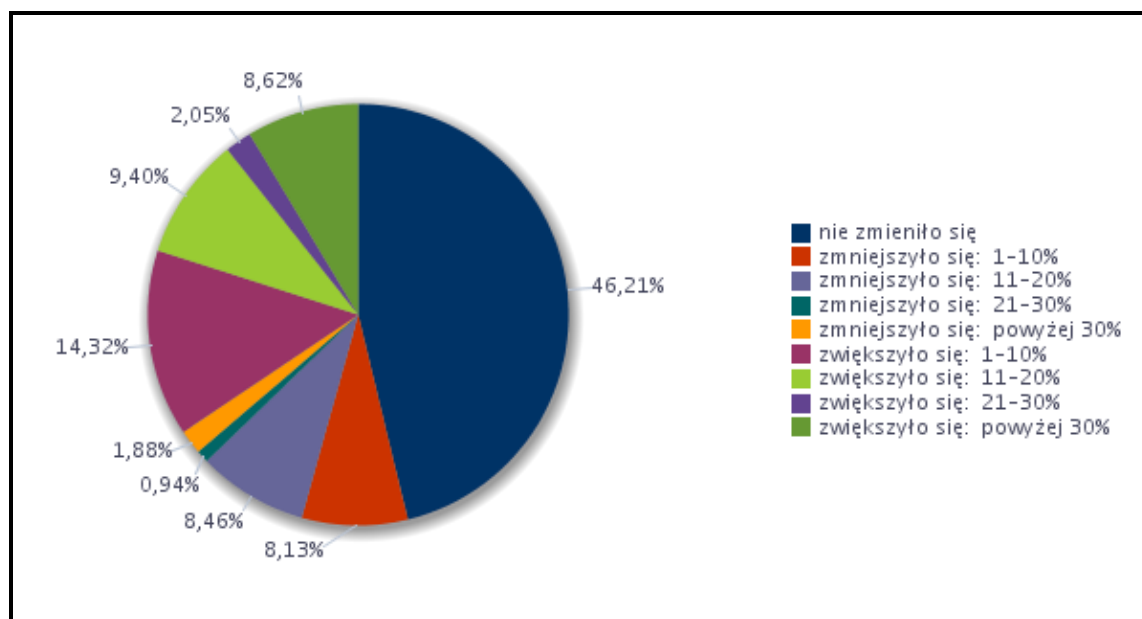
Wykres 5. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Chcąc dokładniej poznać skalę zmian w zatrudnieniu w przebadanych przedsiębiorstwach należy wspomnieć, że wśród pracodawców, którzy zmniejszyli zatrudnienie w badanym okresie czasu, najliczniejszą grupę stanowiły firmy, które zmniejszyły stan zatrudnienia o 1-10% (8,13%) oraz o 11-20% (8,46%). Ujemne saldo zatrudnienia, dokładnie o 21-30% odnotowano w 0,94% badanych firm, a o powyżej 30% w 1,88% przebadanych przedsiębiorstwach. Firmy, które zwiększyły zatrudnienie o 1-10% w 2015 roku, stanowiły 14,32% ogółu badanych przedsiębiorstw, o 11-20% - 9,40% ogółu, o 21-30% - 2,05% ogółu, a przedsiębiorstwa, które w badanym okresie zwiększyły zatrudnienie o więcej niż 30%, stanowiły 8,62% ogółu przebadanych firm. Opisaną sytuację ilustruje poniższy wykres 6.

Wykres 6. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku (dane szczegółowe)

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Kolejnym elementem analizy lokalnego rynku pracy było wyznaczenie wskaźnika zatrudnienia netto. Wskaźniki te budowane są w oparciu o warianty odpowiedzi znajdujących się w pytaniach odnoszących się do bieżącej sytuacji firm na rynku pracy.

Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, obliczany jest jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych oraz negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100$$

gdzie:

- P – liczba odpowiedzi pozytywnych,
- N – liczba odpowiedzi negatywnych,
- S – liczba obserwacji (łączna liczba przedsiębiorstw w próbie),
- i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,
- wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,
- wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,
- P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,
- N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,
- S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne o okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do 100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość wskaźnika, tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Wartości dodatnie natomiast, oznaczają poprawę sytuacji firm na

powiatowym rynku pracy. Im wyższy wskaźnik, tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia.

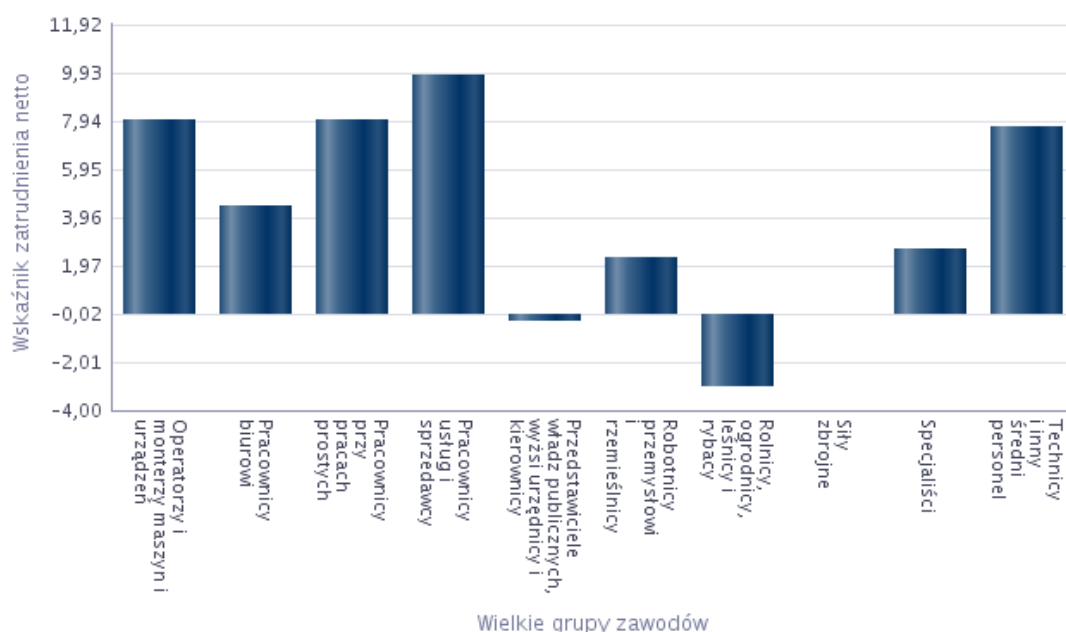
Opisany wyżej wskaźnik zatrudnienia netto WZ ogółem dla powiatu żarskiego w 2015 roku wyniósł:

WZ = 14,99

Pomimo, iż wartość tego wskaźnika nie jest zbyt wysoka, to oznacza, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw, które sygnalizują redukcję poziomu opisywanej kategorii.

Jeżeli chodzi o wskaźniki zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w powiecie żarskim w 2015 roku, to najwyższy wskaźnik wystąpił w grupie zawodów: pracownicy usług i sprzedawcy – 9,83; pracownicy przy pracach prostych oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – po 8,01; czy też technicy i inny średni personel – 7,69. Nieco niższy, bo 4,47 wystąpił w grupie pracowników biurowych, jeszcze niższy wśród specjalistów – 2,68, a wśród robotników przemysłowych i rzemieślników – 2,34. Ujemne wskaźniki zatrudnienia wystąpiły w grupie rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (-2,97) oraz w grupie przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy (-0,31). Dla grupy wielkiej zawodów – siły zbrojne, wskaźnik zatrudnienia netto wyniósł 0,00, co oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm, sygnalizujących jej pogorszenie. Graficzne przedstawienie opisanej sytuacji ilustruje wykres 7.

Wykres 7. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

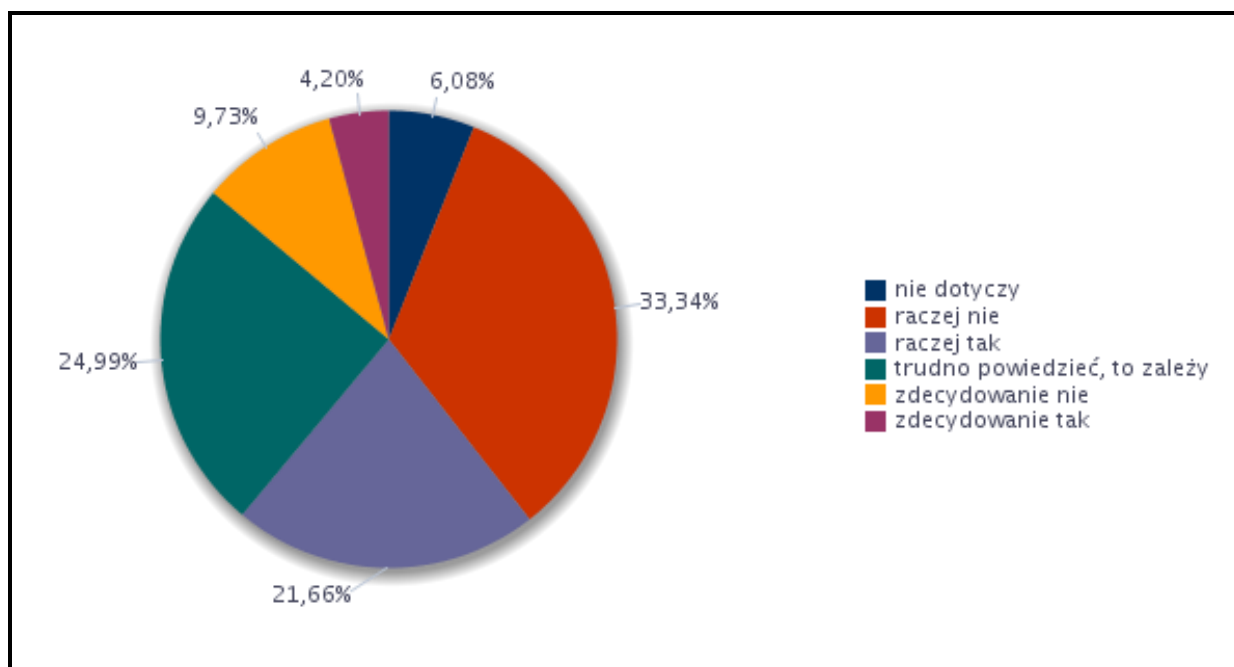

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Problem z pozyskiwaniem nowych pracowników to problem, który z różnych przyczyn i w różnym stopniu dotknął zapewne (lub dotknie w przyszłości) nie jedno przedsiębiorstwo działające nie tylko na terenie powiatu żarskiego, ale na terenie całej Polski. W 33,34% przebadanych firmach w roku 2015 nie wystąpił problem z pozyskaniem nowych pracowników. Nieco mniej, bo 21,66% firm miało takie problemy. Niespełna 25% (24,99%) przedsiębiorstw biorących udział w badaniu nie była do końca przekonana lub nie była w stanie konkretnie się ustosunkować do stanowiska istnieniu o takowych problemów. Zdecydowany brak problemów przy zatrudnianiu nowej kadry pracowniczej wskazało 9,73% badanych firma, a 4,2% oznajmiło, że zdecydowanie problem ten ich dotyczył.

Opisana sytuacja może świadczyć o tym, że zarówno problemy, jak i ich brak, z pozyskiwaniem nowych pracowników mogą wynikać z rodzaju działalności, prowadzonej przez przedsiębiorstwo, czyli od zapotrzebowania na konkretnych pracowników, często specjalistów. Oznacza to, że na lokalnym rynku pracy dostęp do pracowników z określonymi umiejętnościami, czy też posiadających konkretne zawody jest zróżnicowany. Strukturę odpowiedzi firm, które wzięły udział w przeprowadzonym badaniu przedstawia poniższy wykres 8.

Wykres 8. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Przeprowadzenie analizy pozwoliło na uzyskanie informacji o cechach kandydatów, które w odczuci przedsiębiorców odgrywają decydującą rolę w procesie rekrutacji. Dodatkowo, na bazie badania istnieje sposobność wskazania, w których zawodach przedsiębiorcy

działający na lokalnym rynku pracy napotykają problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników oraz jakich umiejętności brakuje potencjalnym kandydatom, aby pracę otrzymać. Pozyskane w trakcie badania dane, umożliwiły porównanie oczekiwań pracodawców, pod kątem zawodów oraz niezbędnych w nich umiejętności i uprawnień, z cechami osób pozostających w rejestrach żarskiego Urzędu Pracy.

W poniższej tabeli 18 ukazane zostały zawody, w których zdaniem respondentów najtrudniej jest znaleźć kandydatów do pracy. Pracodawcy wskazywali w kwestionariuszu brakujące umiejętności oraz uprawnienia, które skutkują problemami z pozyskiwaniem odpowiednich kandydatów do pracy. Przykładowo, badani przedsiębiorcy wskazali 10 elementarnych grup zawodów, w których zauważają brak umiejętności *planowania i organizacji pracy własnej*. Brak umiejętności *obsługi, montażu i naprawy urządzeń technicznych*, wskazano nieco tylko rzadziej, bo w 9 elementarnych grupach zawodów. Następnie, w siedmiu grupach, respondenci zwrócili uwagę na brak *przedsiębiorczości, inicjatywności i kreatywności*, w sześciu na problemy z *komunikatywnością/komunikacją ustną* oraz na brak umiejętności *współpracy w zespole*, a w czterech na problemy z *wyszukiwaniem informacji, analizą i wyciąganiem wniosków*. Respondenci nie zauważyli braku umiejętności i uprawnień w 6 analizowanych elementarnych grupach zawodów, można zatem przyjąć, że nie mają trudności z pozyskiwaniem pracowników w tych właśnie zawodach. Wspomniano tu o takich grupach jak: *nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)*, *operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych*, *pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów*, *repcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)*, *specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości* oraz *technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej nie sklasyfikowani*.

Tabela 18. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”	
Agenci sprzedaży bezpośredniej	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Asystenci dentystyczni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Elektrycy budowlani i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Kierowcy samochodów ciężarowych		obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,85%
	planowanie i organizacja pracy własnej	3,85%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0

	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Kucharze	komunikacja ustna / komunikatywność	3,85%
planowanie i organizacja pracy własnej		3,85%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		3,85%	0
współpraca w zespole		3,85%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		3,85%	0
wywieranie wpływu		3,85%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		3,85%	0
znajomość języków obcych		3,85%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,75%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,75%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,75%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	1,75%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,75%	0
	współpraca w zespole	1,75%	0
	wywieranie wpływu	1,75%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,75%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Mechanicy pojazdów samochodowych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	2,10%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,63%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,61%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,28%	0
	współpraca w zespole	0,28%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych	0,00%	0	
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
współpraca w zespole		7,69%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%	0
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Przedstawiciele handlowi	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
wykonywanie obliczeń	0,00%	0	

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Robotnicy wykonujący proste prace polowe	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		0,00%	0
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	0
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	0
planowanie i organizacja pracy własnej		0,00%	0
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	0
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		0,00%	0
współpraca w zespole		0,00%	0
wykonywanie obliczeń		0,00%	0
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	0
wywieranie wpływu		0,00%	0
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	0
znajomość języków obcych		0,00%	0
Spawacze i pokrewni		obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	2,56%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	2,56%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,56%	0
	wykonywanie obliczeń	2,56%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,56%	0
	znajomość języków obcych	2,56%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0

Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0

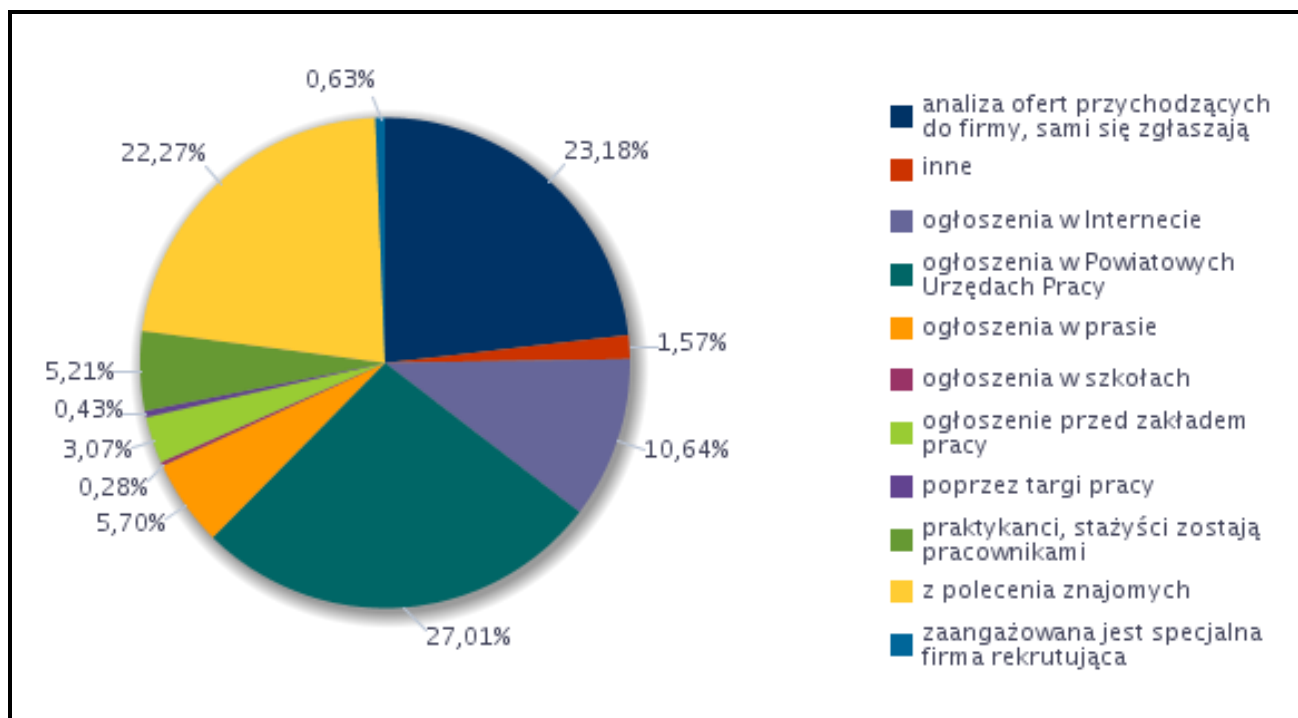
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Ślusarze i pokrewni	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	współpraca w zespole	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Analizując sposoby dotyczące poszukiwania nowych pracowników można zauważyć, że najczęściej przedsiębiorcy szukają (w razie potrzeby) pracowników poprzez zgłaszanie krajowych ofert pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żarach wraz z Oddziałem w Lubsku (27,01%), a także na podstawie analizy dokumentów aplikacyjnych nadesłanych przez poszukujących pracy bezpośrednio do firm (23,18%). Nieco tylko rzadziej, bo w 22,27% przypadków poszukiwanie pracowników odbywa się za pośrednictwem polecenia przez znajomych.

Z ogłoszeń w Internecie korzysta 10,64% badanych przedsiębiorców, z zamieszczania informacji o wolnych stanowiskach w prasie – 5,70%, a w przypadku 5,21% przedsiębiorstw nowymi pracownikami zostają praktykanci lub stażyści. Najmniejszym zainteresowaniem wśród firm działających na lokalnym rynku pracy cieszy się poszukiwanie pracowników innymi sposobami – 1,57%, na targach pracy – 0,43%, oraz poprzez ogłoszenia w szkołach – 0,28%.

Wykres 9. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Badanie miało również na celu określenie odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy oraz wyznaczenie wskaźnika struktury. Wyniki przedstawia tabela 19.

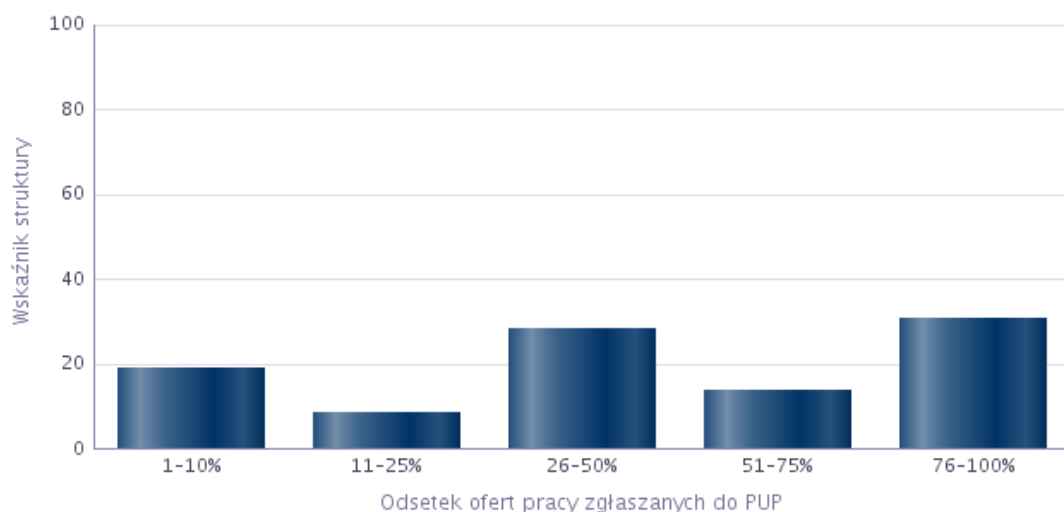
Tabela 19. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	19,04
11-25%	8,54
26-50%	28,14
51-75%	13,60
76-100%	30,68

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Jak widać, wskazania badanych przedsiębiorców były zróżnicowane. Większość z nich przekazuje 76-100% wszystkich ofert do Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wraz z oddziałem w Lubsku (wskaźnik struktury – 30,68), lub 26-50% wszystkich ofert (wskaźnik na poziomie 28,14). Kolejno, wszystkie oferty dotyczące zatrudnienia „przechodzą” przez PUP w Żarach w 1-10% przypadków (wskaźnik struktury – 19,04), 51-75% (wskaźnik struktury – 13,60) oraz w 11-25% przypadków (wskaźnik na poziomie 8,54). Aby lepiej zobrazować przedstawione dane, zostały one przedstawione w sposób graficzny na poniższym wykresie 10.

Wykres 10. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Przedsiębiorcy działający na powiatowym rynku pracy, zgłaszając do żarskiego Urzędu Pracy w 2015 roku krajową ofertę pracy, najczęściej poszukiwali spawaczy – 5,57%, pomocy kuchennych – 4,90%, czy też robotników gospodarczych – 4,44%. Nieco tylko rzadziej, bo w 4,16% przypadków, lokalni przedsiębiorcy poszukiwali za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wraz z Oddziałem Urzędu w Lubsku, kandydatów do pracy w zawodach: intendent, kierowca samochodu ciężarowego oraz nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej. W 3,82% przypadków, firmy poszukiwały sprzedawców, a w 3,49% przypadków: woźnych oraz ślusarzy. Następnie, najczęściej zgłoszenia dotyczyły pracy dla kucharzy – 3,32%, grafików komputerowych multimediiów i pracowników socjalnych – w obu przypadkach po 3,03%, konserwatorów budynków i stanu technicznego pomieszczeń – 2,82% oraz asystentów nauczyciela w szkole, elektryków, mechaników samochodów ciężarowych, nauczycieli języków obcych, operatorów obrabiarek sterowanych numerycznie, operatorów ładowarki, opiekunów dzieci w drodze do szkoły, palaczy gazowych kotłów C.O., pozostałych nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, pozostałych pracowników usług osobistych gdzie indziej nie sklasyfikowanych i sprzedawców w stacji paliw – w każdym wymienionym zawodzie wskaźnik struktury wyniósł 2,08%. Wszystkie zawody oraz obliczone dla nich wskaźniki struktury przedstawia poniższa tabela 20.

Tabela 20. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Spawacz	5,57%
Pomoc kuchenna	4,90%
Robotnik gospodarczy	4,44%
Intendent	4,16%
Kierowca samochodu ciężarowego	4,16%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	4,16%
Sprzedawca*	3,82%

Woźny	3,49%
Ślusarz*	3,49%
Kucharz*	3,32%
Grafik komputerowy multimediiów	3,03%
Pracownik socjalny	3,03%
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	2,82%
Asystent nauczyciela w szkole	2,08%
Elektryk*	2,08%
Mechanik samochodów ciężarowych	2,08%
Nauczyciel języka obcego	2,08%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,08%
Operator ładowarki	2,08%
Opiekunka dzieci w drodze do szkoły	2,08%
Palacz gazowych kotłów centralnego ogrzewania	2,08%
Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	2,08%
Pozostali pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	2,08%
Sprzedawca w stacji paliw	2,08%
Magazynier	1,91%
Technik prac biurowych*	1,91%
Instruktor sportu	1,41%
Kierowca samochodu osobowego	1,41%
Nauczyciel nauczania początkowego	1,41%
Pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego	1,41%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,41%
Ratownik wodny	1,41%
Sprzątaczką biurowa	1,41%
Tkacz	1,41%
Asystent rodziny	0,95%
Asystentka stomatologiczna*	0,95%
Farmaceuta	0,95%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	0,95%
Kierowca samochodu dostawczego	0,95%
Mechanik pojazdów samochodowych*	0,95%
Operator zgrzewarek	0,95%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,95%
Sprzedawca w branży przemysłowej	0,95%
Operator urządzeń mieszających	0,61%
Operator wtryskarki	0,61%
Pielęgniarka	0,61%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,61%
Salowa	0,61%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

W ramach badania, przeprowadzono także analizę zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w roku 2015 oraz cech i umiejętności kandydatów, niezbędnych do pracy we wskazanych zawodach. Przedsiębiorcy, którzy wzięli udział w badaniu wskazali 34 zawody, w których najczęściej zatrudniali pracowników w analizowanym okresie czasu. Jeżeli chodzi o najważniejsze cechy i umiejętności, jakimi powinni dysponować przyjmowani do pracy kandydaci, to najczęściej respondenci wskazywali na: *planowanie i organizację pracy własnej, komunikację ustną/komunikatywność, sprawność psychofizyczną i psychomotoryczną, współpracę w zespole, doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia, wyuczony zawód, czy też wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków*. Najrzadziej wskazywane przez przedsiębiorców, czyli wg nich najmniej istotne, cechy i umiejętności, które muszą posiadać kandydaci przyjmowani do pracy w ich firmach

to: *obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych oraz zarządzanie ludźmi/przywódstwo*. Szczegółowa analiza oraz cechy i umiejętności w zawodach wraz z obliczonymi wskaźnikami struktury poszczególnych odpowiedzi przedstawia tabela 21.

Tabela 21. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent nauczyciela w szkole	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	6,25%	
Instruktor sportu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	0,00%	
Intendent	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	4,28%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,28%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,28%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	4,28%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	4,28%	
	znajomość języków obcych	4,28%	
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	0,00%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	0,00%
		doświadczenie zawodowe	0,00%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	
wyuczony zawód		0,00%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych	0,00%		
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
dodatkowe uprawnienia		6,25%	
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		4,17%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		4,17%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		4,17%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		2,08%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		4,17%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		2,08%	
wyuczony zawód		0,00%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		2,08%	
Nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog)		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
Nauczyciel nauczania początkowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
		doświadczenie zawodowe	6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		6,25%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%	
wyuczony zawód		6,25%	
wywieranie wpływu		6,25%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%	
znajomość języków obcych		6,25%	
Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
		doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Operator maszyn tkackich	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
dodatkowe uprawnienia		0,00%	
doświadczenie zawodowe		0,00%	
komunikacja ustna / komunikatywność		0,00%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		0,00%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	
wyuczony zawód		0,00%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		0,00%	
Operator urządzeń mieszających		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Operator wtryskarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Opiekunka domowa	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
dodatkowe uprawnienia		6,25%	
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%	
wyuczony zawód		6,25%	
wywieranie wpływu		6,25%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%	
znajomość języków obcych		0,00%	
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	0,00%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
znajomość języków obcych	6,25%		
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pracownik socjalny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Pracownik socjalny	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ratownik wodny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	4,45%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,45%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,80%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	4,45%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	1,80%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	1,80%	
	Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,52%
dodatkowe uprawnienia		6,25%	
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		3,73%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		2,52%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	
wyuczony zawód		0,00%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		2,52%	
Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	0,00%
		doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
znajomość języków obcych	0,00%		
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Specjalista kontroli jakości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
dodatkowe uprawnienia		6,25%	
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		0,00%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%	
wyuczony zawód		6,25%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		6,25%	
Sprzedawca w branży spożywczej		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	0,00%
		doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Sprzedawca w stacji paliw	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	0,00%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,97%
dodatkowe uprawnienia		1,97%	
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		1,97%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		6,25%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		1,97%	
wyuczony zawód		4,28%	
wywieranie wpływu		1,97%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%	
znajomość języków obcych		4,28%	
Technik administracji*		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	6,25%	
	Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Woźny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	2,52%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,73%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,52%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	2,52%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,42%
	dodatkowe uprawnienia	4,84%
	doświadczenie zawodowe	5,04%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,14%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,60%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,61%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,14%

przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,56%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,89%
współpraca w zespole	5,37%
wykonywanie obliczeń	3,16%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,72%
wyuczony zawód	4,44%
wywieranie wpływu	2,73%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,81%
znajomość języków obcych	3,41%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Ostania część analizy lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego dotyczyła zbadania oceny przedsiębiorców, przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których zwiększyli oni zatrudnienie w roku 2015. Dane szczegółowe tej analizy przedstawia poniższa tabela 22. Widać z niej, że przedsiębiorcy częściej oceniają przygotowanie nowo zatrudnionych osób bardzo dobrze, lub dobrze, aniżeli źle, co może świadczyć o ich odpowiednim przygotowaniu do wejścia na lokalny rynek pracy.

Tabela 22 . Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. Źle
Asystent nauczyciela w szkole	100,00%	0,00%	100,00%
Instruktor sportu	100,00%	0,00%	100,00%
Intendent	100,00%	0,00%	100,00%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	0,00%	0,00%	0,00%
Kierowca samochodu dostawczego	0,00%	100,00%	-100,00%
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	33,33%	0,00%	33,33%
Nauczyciel niesłyszących i słabosłyszących (surdopedagog)	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przyrody w szkole podstawowej	0,00%	0,00%	0,00%
Operator maszyn tkackich	0,00%	100,00%	-100,00%
Operator urządzeń mieszających	100,00%	0,00%	100,00%
Operator wtryskarki	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekunka domowa	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	100,00%	0,00%	100,00%
Pracownik socjalny	100,00%	0,00%	100,00%
Ratownik wodny	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	71,22%	0,00%	71,22%
Spawacz	0,00%	59,64%	-59,64%
Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	100,00%	0,00%	100,00%
Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	0,00%	0,00%	0,00%

Specjalista kontroli jakości	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	100,00%	0,00%	100,00%
Sprzedawca w stacji paliw	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedawca*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik administracji*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%
Woźny	0,00%	0,00%	0,00%
Ślusarz*	0,00%	0,00%	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

6. Prognoza lokalnego rynku pracy

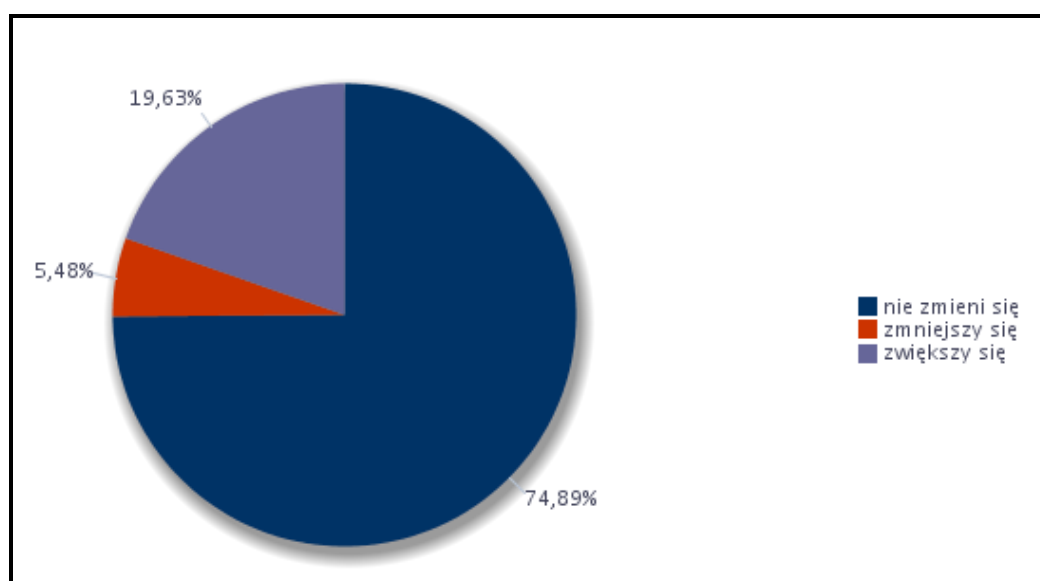
Zaczynając opis prognozy lokalnego rynku pracy wyjaśnimy najpierw pojęcie rynku pracy. Rynek pracy jest jednym z rynków funkcjonujących w gospodarce obok takich rynków, jak:

- np. rynek produktów,
- rynek kapitałowy,
- rynek ziemi, czy też
- rynek pieniężny.

Podobnie jak na innych rynkach, również na *rynku pracy występują nabywcy i sprzedawcy*, dokonują się akty wymiany oraz są ustalane ceny i rozmiary przeprowadzanych transakcji. Nabywcami na rynku pracy są pracodawcy, natomiast sprzedawcami – pracownicy. To właśnie pracownicy oferują na rynku pracy swoje usługi pracy czy też usługi siły roboczej, na które zgłaszają zapotrzebowanie pracodawcy. Można powiedzieć, że pracodawcy zgłaszają popyt na pracę (oferują miejsca pracy), zaś pracownicy decydują o podaży pracy. W rezultacie konfrontacji popytu na pracę i podaży pracy ustala się jej cena, czyli w tym przypadku płaca.

Prognoza na szczeblu powiatu żarskiego została przygotowana w oparciu o odpowiedzi na wybrane pytania uzyskane w ramach badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw. Pytanie jakie zadano przedsiębiorcom było związane ze zmianami jakie przewidują w zatrudnieniu w swoich firmach w przyszłym roku. W celu przeprowadzenia prognozy lokalnego rynku skorzystaliśmy z wykresu 11 znajdującego się poniżej. Pierwszy z nich przedstawia odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016r.

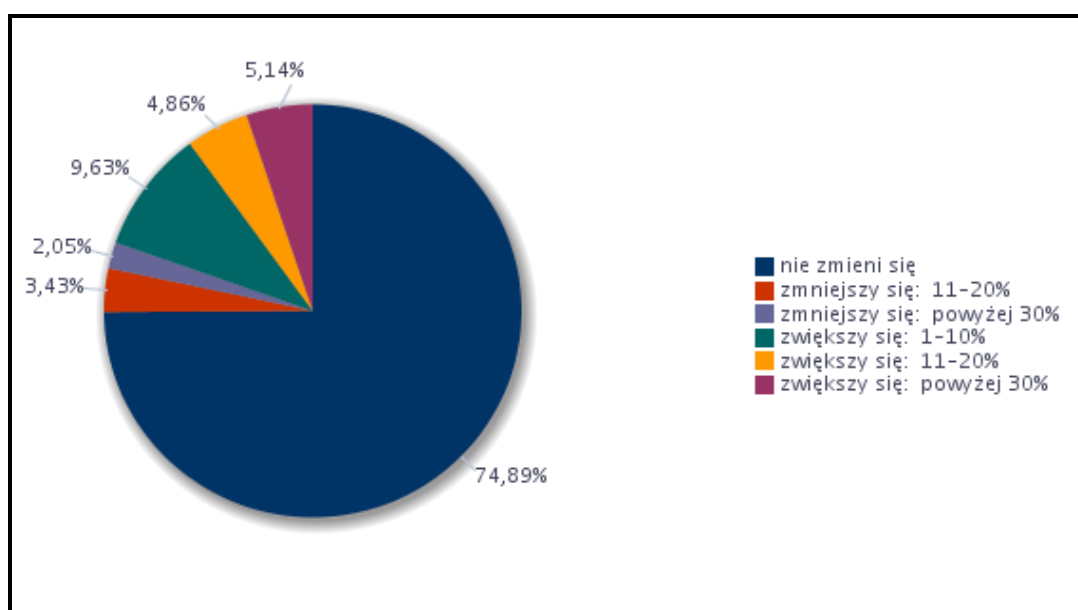
Wykres 11. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Jak można zauważyć, największa grupa pracodawców w najbliższym czasie nie planuje zmian w zatrudnieniu. Procent w tym przypadku wyniósł 74,89. Drugą grupę stanowią pracodawcy, którzy w najbliższym czasie przewidują zwiększenie zatrudnienia w swoich firmach. Jest to również spora liczba osób, która przekłada się na 19,63%. Najmniejszą i zarazem ostatnią grupę stanowią pracodawcy, którzy planują w 2016 roku zmniejszyć stan swoich pracowników. Procent w tym wypadku wyniósł 5,48. Podsumowując wykres 11, blisko 95% ogółu pracodawców wpływa pozytywnie na obecny rynek pracy i zatrudnienie. Kolejny wykres 12 nawiązuje do poprzedniego i szczegółowo przedstawi nam przewidziane zmiany w zatrudnieniu.

Wykres 12. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Największą grupę stanowili pracodawcy, którzy *nie planują zwiększenia zatrudnienia* w 2016 roku – 74,89%. Kolejne dwie podgrupy planują *zmniejszyć zatrudnienie*. Pierwsza z nich o 11 do 20%, co stanowi 3,46%. Następna również zmniejszająca stan swoich pracowników jest grupa pracodawców, którzy mieszczą się w przedziale powyżej 30% zwolnień. Zadowolający jest fakt, iż jest to zaledwie 2,05% ogółu. Łączny procent pracodawców przewidujących zmniejszenie zatrudnienia wynosi 5,48.

Trzy grupy przewidują wzrost zatrudnienia w 2016 roku. W pierwszej z nich wzrost zatrudnienia mieści się w przedziale od 1-10%. Pracodawcy ci stanowią 9,63%. U osób, które planują zwiększyć zatrudnienie od 11 do 20% ogółu pracowników sytuacja wygląda bardzo zadowolająco. Blisko co piąty pracodawca mieści się w tym przedziale. Procent w tym przypadku wynosi 4,86. Ostatnia podgrupa pracodawców planująca zwiększyć swoje zatrudnienie w przedziale powyżej 30%. Procent w tym przypadku wyniósł 5,14. Łączny procent

pracodawców planujących w najbliższym czasie wzrost zatrudnienia w swoich firmach wyniósł 19,63%. Jak można zauważyć tendencja jest wzrostowa.

Przewidywany wzrost zatrudnienia w 2016r. wynosi 14,16%. Wskaźnik zatrudnienia jest to wskaźnik określający jaki odsetek ludności w wieku od 15 do 64 roku życia pracuje zawodowo. Z reguły wyższy wskaźnik zatrudnienia dotyczy mężczyzn niż kobiet. Inną definicję wskaźnika zatrudnienia przedstawia Główny Urząd Statystyczny, mianowicie jest to: udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem).

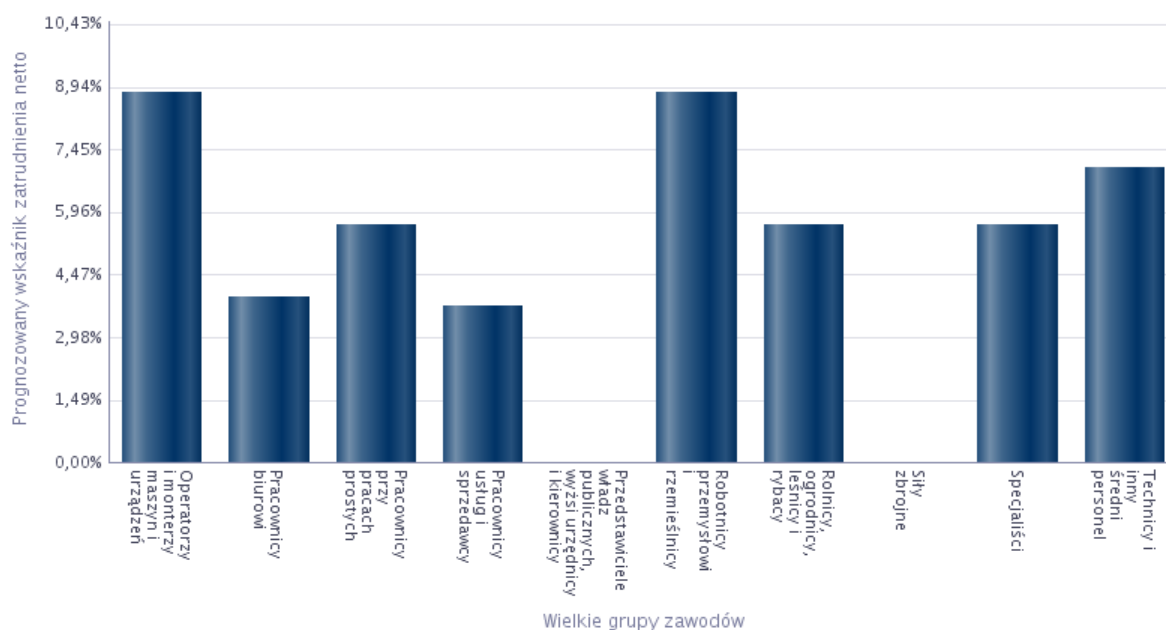
Tabela 23 i wykres 13, poniżej przedstawiają wskaźnik zatrudnienia netto dla największych grup zawodów w 2016 roku.

Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	8,80%
Pracownicy biurowi	3,95%
Pracownicy przy pracach prostych	5,67%
Pracownicy usług i sprzedawcy	3,72%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,80%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	5,64%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	5,67%
Technicy i inny średni personel	7,02%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Wykres 13. Przewidywany wskaźnik zatrudnienia netto wg wielkich grup zawodowych w 2016 roku

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Biorąc pod uwagę prognozowane zatrudnienie netto według wielkich grup zawodów w 2016 roku największe zatrudnienie odnotowano dla takich grup zawodowych jak *operatorzy, monterzy maszyn i urządzeń, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto w tym przypadku wyniósł 8,80%. Kolejną grupę stanowili *technicy i inny średni personel*. Procent w tym przypadku wyniósł 7,02. Kolejne dwie grupy klasyfikowały się na tym samym poziomie, byli to *pracownicy przy pracach prostych* oraz *specjaliści*. Wskaźnik zatrudnienia netto wyniósł 5,67%. Przedostatnią grupę stanowią *rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy*. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia wyniósł 5,64%. Najgorzej procentowo wypadli *pracownicy biurowi* (3,95%) oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* (3,72%). W dwóch grupach zawodowych wskaźnik zatrudnienia netto wyniósł 0%. Byli to przedstawiciele *władz publicznych, wyżsi urzędnicy, kierownicy i siły zbrojne*.

Podsumowując nasze spostrzeżenia w 2016 roku nasz rynek pracy będzie bardziej przychylny pracownikom. Spodziewany jest dalszy spadek bezrobocia a także wzrost zatrudnienia. Z naszych danych wynika, że najwięcej nowych ofert pracy będzie dla wykwalifikowanych pracowników z *wykształceniem zawodowym i technicznym*. Na chwilę dzisiejszą (kwiecień 2016r.) w powiecie żarskim największe zapotrzebowanie jest w takich zawodach jak: ślusarz, mechanik, operator wózka widłowego, pracownik produkcji, tokarz czy kierowca o różnych kategoriach. Łatwiej będzie o pracę a perspektywa wyższego wynagrodzenia będzie na wyciągnięcie ręki. Pracodawców czekają zaś większe wyzwania z dotarciem do pracowników o odpowiednich kompetencjach.

Z przeprowadzonych badań wynika, że firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku w następujących zawodach, ukazanych w tabeli 24 poniżej.

Tabela 24. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku

Zawód	Wskaźnik struktury
Kontroler jakości połączeń spawanych	6,32%
Szlifierz metali	6,32%
Technik administracji*	6,32%
Kierowca samochodu dostawczego	5,80%
Magazynier	5,80%
Spawacz	5,30%
Elektryk*	4,28%
Konserwator budynków i stanu technicznego pomieszczeń	4,28%
Nauczyciel nauczania początkowego	4,28%
Ogrodnik*	4,28%
Operator maszyn tkackich	4,28%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	4,28%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	4,28%

Ślusarz*	4,28%
Robotnik gospodarczy	3,59%
Asystent prawny	2,90%
Asystent rodziny	2,90%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	2,90%
Operator zgrzewarek	2,90%
Opiekunka domowa	2,90%
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	2,90%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

W nadchodzącym roku najbardziej poszukiwanymi zawodami będą *kontrolerzy jakości połączeń spawanych, szlifierzy metali oraz technicy administracji*. Wskaźnik struktury zatrudnienia w tym przypadku wyniósł 6,32%. Bardzo dobrze klasyfikowała się grupa pracowników takich jak np. *kierowca samochodu dostawczego, magazynier i spawacz*. Wskaźnik zatrudnienia w tym przypadku wyniósł 5,80%.

Największą grupę zawodów tworzyły *osoby z uprawnieniami eklektycznymi, ogrodnicy, operatorzy maszyn tkackich, nauczyciele szkół podstawowych, pracownicy obsługi biurowej, ślusarze i konserwatorzy budynków i stanu technicznego pomieszczeń*. Wskaźnik zatrudnienia wyniósł 4,28%. Wąską grupę stanowili *robotnicy gospodarczy* – 3,59%. Najniższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano w takich zawodach jak *asystent prawny, opiekunka domowa, operator zgrzewarek, kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych) i robotnicy w przemyśle przetwórczym*. Wskaźnik struktury zatrudnienia poszczególnych zawodów w tym przypadku wyniósł 2,90%.

Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Ostatnim zagadnieniem jakie przedstawimy są umiejętności i cechy szczególne istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić. Aby lepiej zobrazować wyżej wymienione zagadnienie posłużymy się poniższymi tabelami.

Tabela 25. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu asystent prawny)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent prawny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Pierwszy zawód to *asystent prawny*. Jest to absolwent studiów prawniczych, który nie ma ukończonej jeszcze żadnej aplikacji prawniczej i nie ma też żadnego doświadczenia zawodowego. Najważniejszymi umiejętnościami i cechami szczególnie istotnymi były między innymi:

- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim,
- doświadczenie zawodowe,
- komunikacja ustna, komunikatywność,
- współpraca w zespole,
- dodatkowe uprawnienia,
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- planowanie i organizacja pracy własnej,
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- sprawność psychofizyczna i psychosomatyczna,
- poszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków,
- znajomość języków obcych,
- wyuczony zawód.

Mało znaczące dla tej grupy osób były takie cechy jak : *wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi i przywództwo, wykonywanie obliczeń oraz obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych*. W tym przypadku istotne były raczej cechy umożliwiające *współpracę z drugą osobą, dobrą komunikację oraz radzenie sobie w trudnych sytuacjach*.

Kolejny zawód to *asystent rodziny*. Najważniejsze cechy to: *doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna komunikatywność, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność, współpraca w zespole, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków oraz wyuczony zawód*. Nieprzydatnymi okazały się takie umiejętności jak: *dodatkowe uprawnienia, wykonywanie obliczeń, wywieranie wpływu, znajomość języków obcych, zarządzanie ludźmi/ przywództwo oraz obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych*.

Asystent rodziny istnieje w Polsce od niedawna. Osoba zatrudniona na tym stanowisku powinna pomagać rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej m.in. w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w edukacji członków rodziny a nawet w poszukiwaniu pracy. Jednak nie każdy może zostać asystentem rodziny i przede wszystkim nie każdy się do tego nadaje. To zdecydowanie zawód dla ludzi z poczuciem misji, stąd największe zapotrzebowanie na takie cechy i umiejętności, które pozwolą w pełni pomóc rodziną w potrzebie.

Tabela 26. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu asystent rodziny)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent rodziny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Trzecim zawodem jest *elektryk*. W tym przypadku najważniejszymi cechami okazało się: *czytanie ze zrozumieniem w języku polskim, doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia, komunikacja ustna/ komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, przedsiębiorczość, inicjatywność kreatywność, współpraca w zespole oraz znajomość języków obcych*. Wskaźnik struktury odpowiedzi w tym przypadku wyniósł 6,25%. Nie przydatne okazały się takie cechy i umiejętności jak: *obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych, wykonywanie obliczeń, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, wyuczony zawód, wywieranie wpływu oraz zarządzanie ludźmi i przywództwo*. W tym zawodzie najważniejsze jest bez wątpienia doświadczenie zawodowe, dodatkowe uprawnienia oraz współpraca w zespole.

Tabela 27, umieszczona poniżej przedstawia szczegółowo wszystkie cechy i umiejętności najważniejsze dla tego zawodu.

Tabela 27. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu elektryk)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Elektryk*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Następnym zawodem jest *kierowca samochodu dostawczego*. Praca kierowcy polega na bezpiecznym transporcie ludzi lub towarów. Poza tym pracownik ten wykonuje czynności mające na celu utrzymanie samochodu w dobrym stanie technicznym. Najważniejszymi cechami i umiejętnościami w tym przypadku okazały się: *doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna/komunikatywność, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz wyuczony zawód*. Mało istotne cechy to natomiast: *obsługa komputera i wykorzystanie Internetu, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim, współpraca w zespole, wykonywanie obliczeń, wywieranie wpływu, zarządzanie ludźmi/ przywództwo*. Przydatność języka obcego można byłoby rozpatrywać w odniesieniu, gdzie dana osoba pracuje, w Polsce, czy za granicą. Bez wątpienia taka umiejętność w pracy poza granicami Polski okazałby się przydatna.

Pomocnymi cechami w tym przypadku byłoby orientacja w terenie, dobra pamięć oraz wyobraźnia przestrzenna. Praca w tym zawodzie wymaga też wysokiej odporności emocjonalnej. W tym przypadku jest to bardziej wąska grupa najpotrzebniejszych cech i umiejętności.

Tabela 28. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu kierowca samochodu dostawczego)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Piątym zawodem z grupy jedenastu jest *kontroler jakości połączeń spawanych*. W tym przypadku przydatnych okazało się wiele cech i umiejętności. Najważniejszymi z nich są między innymi: *doświadczenie zawodowe, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna, dodatkowe uprawnienia oraz współpraca w zespole*. Wskaźnik struktury odpowiedzi w tym przypadku wyniósł 6,25%. Mało przydatne na tym stanowisku jest *wykonywanie obliczeń, zarządzanie ludźmi/ przywództwo, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu oraz wywieranie wpływu*.

Tabela 29. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu kontroler jakości połączeń spawanych)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Kontroler jakości połączeń spawanych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Następnym zawodem, który opiszemy jest *magazynier*. Osoba ta dba o towar znajdujący się w magazynie. Uzupełnia jego braki, składając odpowiednie zamówienia, sprawdza, czy dostarczony i wydany towar zgadza się z wystawionymi na niego fakturami. Pilnuje, by był przechowywany w odpowiednich warunkach i przydatny do użycia. W przypadku magazyniera bardzo ważne były takie cechy jak: *doświadczenie zawodowe, komunikacja ustna, obsługa komputera, planowanie i organizacja pracy własnej, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna oraz wyuczony zawód*. Wskaźnik struktury odpowiedzi w tym przypadku wyniósł 6,25%. Mało istotne były takie umiejętności jak:

- dodatkowe uprawnienia,
- czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim,
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- współpraca w zespole,
- wykonywanie obliczeń,
- znajomość języków obcych,
- wywieranie wpływu,
- zarządzanie ludźmi/ przywództwo,
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków.

Podobnie jak w przypadku kierowcy, u magazyniera wyodrębniono wąską grupę cech znaczących, niezbędnych w tym zawodzie. Praca ta przeznaczona jest dla osób silnych i sprawnych fizycznie. Ponadto muszą to być osoby zorganizowane, umiejące dbać o porządek. Tabela 30 umieszczona poniżej przedstawia najważniejsze z nich.

Tabela 30. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu magazynier)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Kolejnym zawodem, będzie *ogrodnik*. W zawodzie ogrodnika najważniejsza jest wiedza na temat różnorodnych roślin i wyobraźnia przestrzenna. Musi to być bez wątplenia osoba cierpliwa i wkładająca w swoją pracę dużo serca. W tym zawodzie bardzo ważne było tylko pięć cech/ umiejętności.

- 1) *doświadczenie zawodowe,*
- 2) *planowanie i organizacja pracy własnej,*
- 3) *przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,*
- 4) *4.sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna,*
- 5) *wyuczony zawód.*

Wskaźnik struktury odpowiedzi wyniósł 6,25%. Mało znaczące były takie cechy i umiejętności jak: *obsługa komputera, wywieranie wpływu, znajomość języków obcych, zarządzanie ludźmi* czy *wykonywanie obliczeń*.

Tabela 31. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu ogrodnik)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Ogrodnik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Ósmym zawodem w naszej klasyfikacji jest *operator zgrzewarek*. Najważniejsze cechy i umiejętności pracodawcy wyszukali w: *doświadczeniu zawodowym, komunikacji ustnej, obsłudze, montażu i naprawie urządzeń technicznych, planowaniu i organizowaniu pracy własnej oraz w sprawności psychofizycznej/ psychomotorycznej*. I w tym przypadku mniej ważne okazały się między innymi:

- znajomość języków obcych,
- obsługa komputera,
- współpraca w zespole,
- wywieranie wpływu,
- wykonywanie obliczeń czy
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków.

Po raz kolejny postawiono na doświadczenie zawodowe i sprawność psychofizyczną.

Tabela 32. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu operator zgrzewarek)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Operator zgrzewarek	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Postali nauczyciele szkół podstawowych klasyfikują się na pozycji dziewiątej. Zawód nauczyciela jest specyficznym zawodem. Profesja ta wiąże się z coraz większymi wymaganiami jakie są stawiane przez uczniów, rodziców oraz dyrekcję. W tym przypadku tylko jedna cecha okazała się nieistotna. Było to mianowicie *obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych*. Pozostałe cechy i umiejętności okazały się być poszukiwanymi wśród przyszłych pracowników.

Najważniejszą cechą bez wątpienia u nauczyciela jest umiejętność komunikowania się z dziećmi i rodzicami, sprawiedliwość, obiektywizm oraz empatia. Dzięki empatii nauczyciel

widzi świat oczami ucznia i potrafi wczuć się w jego położenie.

Tabela 33, umieszczona poniżej przedstawia szczegółowo wskaźnik struktury odpowiedzi.

Tabela 33. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu pozostali nauczyciele szkół podstawowych)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Przedostatnim zawodem jest *pracownik obsługi biurowej*. Tym razem cechy i umiejętności można powiedzieć, że były podzielone na pół. Wśród tych mniej znaczących znalazły się między innymi:

- wykonywanie obliczeń,
- wyuczony zawód,
- wywieranie wpływu,
- zarządzanie ludźmi/ przywództwo,
- znajomość języków obcych,
- obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych.

Bardzo ważne okazały się:

- współpraca w zespole,
- planowanie i organizacja pracy własnej,
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków,
- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.

Tabela 34. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu pozostali pracownicy obsługi biurowej)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Ostatni zawód w naszej klasyfikacji to *szlifierz metali*. Praca szlifierza polega na obróbce różnych materiałów. Bardzo ważne były cechy związane z *doświadczeniem zawodowym, dodatkowymi uprawnieniami, wyuczonym zawodem, obsługą, montażem i naprawą urządzeń technicznych, planowaniem i organizacją pracy własnej oraz współpracą w zespole*. Nie wybrano natomiast takich odpowiedzi jak:

- obsługa komputera i wykorzystanie Internetu,
- przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność,
- wykonywanie obliczeń,
- wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków,
- wywieranie wpływu,
- zarządzanie ludźmi/ przywództwo,
- znajomość języków obcych.

Tabela 35 przedstawia szczegółowo cechy i umiejętności szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników.

Tabela 35. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu szlifierz metali)

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Szlifierz metali	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPIPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

W poniższej tabeli 36 ukazano ogółem wszystkie cechy i umiejętności szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić. Z przeprowadzonej ankiety wynika, że najważniejszą cechą i umiejętnością jest *planowanie i organizacja pracy własnej*. Procent odpowiedzi w tym przypadku wyniósł 100. Można powiedzieć, że każdy pracodawca wymienił taką cechę jako ważną. Kolejna z nich to *komunikacja ustna/ komunikatywność*. W 10 na 11 wymienionych zawodów udzielono takich odpowiedzi. Wskaźnik struktury odpowiedzi w tym przypadku wyniósł 6,14%.

Mało ważnymi cechami i umiejętnościami okazało się *obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych* (1,61%), *zarządzanie ludźmi/ przywództwo* (1,81%).

Tabela 36. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (ogółem, bez względu na zawód)

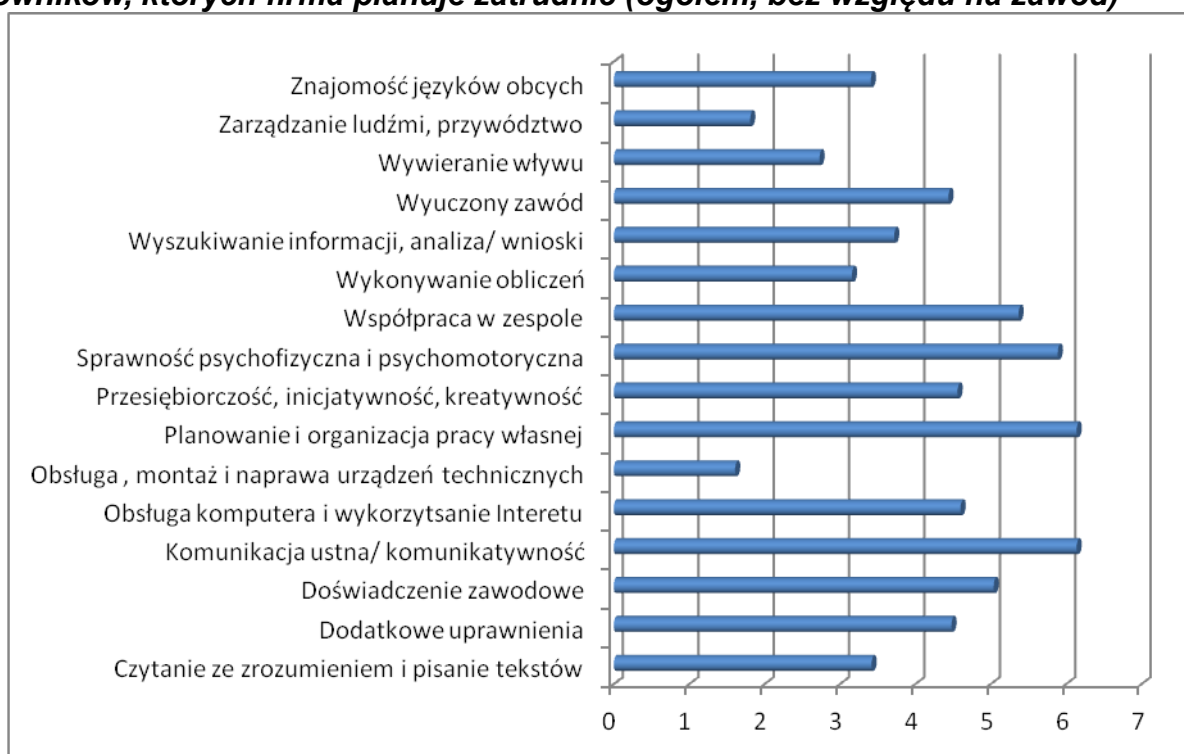
Ogółem (bez względu na zawód)	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,42%
	dodatkowe uprawnienia	4,84%
	doświadczenie zawodowe	5,04%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,14%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,60%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,61%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,14%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	4,56%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,89%

współpraca w zespole	5,37%
wykonywanie obliczeń	3,16%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,72%
wyuczony zawód	4,44%
wywieranie wpływu	2,73%
zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,81%
znajomość języków obcych	3,41%

Źródło: Departament Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Opisane wyżej umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić bez względu na zawód przedstawia także poniższy wykres 14.

Wykres 14. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (ogółem, bez względu na zawód)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Departamentu Rynku Pracy MRPiPS, Informacja roczna dla PUP – powiat żarski

Podsumowanie i wnioski końcowe

Przedstawiony „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie żarskim w 2015 roku” ma charakter diagnostyczny. Niniejsza analiza przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na powiatowym rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. W związku z tym, przedstawione informacje zaleca się przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami i analizami rynku pracy nie zapominając o ciągle zmieniającej się sytuacji gospodarczej powiatu oraz regionów ościennych. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jedynym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców, czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół gimnazjalnych.

Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

- W ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach na koniec 2015 roku zarejestrowanych było ogółem 3223 osób, tj. o 1128 osób mniej w stosunku do końca roku 2014.
- Stopa bezrobocia w powiecie żarskim na koniec 2015 roku wynosiła 9,9% i była o 3,0 punkty procentowe niższa w stosunku do stanu na koniec analogicznego okresu poprzedniego roku.
- Na przestrzeni całego 2015 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Żarach wpłynęło ogółem 4731 zgłoszeń wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej, co w przeliczeniu na liczbę osób bezrobotnych pozostających w ewidencji tutejszego urzędu a dzień 31.12.2015r., wskazuje, że na 1 ofertę pracy przypadała niespełna 1 osoba bezrobotna (0,68 osoby).
- Analizując stan bezrobotnych w powiecie żarskim w 2015 roku można zauważyć, że do urzędu napłynęły 7392 osoby, 8520 osób wyrejestrowało się, a na koniec omawianego okresu można było odnotować 3223 osób. Najwięcej osób w kategorii wielkich grup zawodów zarejestrowanych było w kategorii *sprzedawcy sklepowi*, tj. 374. Najwięcej do urzędu napłynęło osób posiadających także zawód sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) tj. 557 os. Jeśli chodzi o napływ ofert pracy w ramach omawianej grupy zawodów można zauważyć, że do PUP napłynęło łącznie 4115 ofert, z czego najwięcej dla *pracowników usług i sprzedawców*, tj. 1693, natomiast analizując napływ ofert do Internetu można zauważyć, że łącznie napłynęło ich 932, z czego najwięcej dla *techników i innego średniego personelu*, tj. 257.

- Biorąc pod uwagę wskaźnik płynności bezrobotnych, to był on największy dla *kierowników w instytucjach wyspecjalizowanych gdzie indziej nie sklasyfikowanych*, oraz *rolników upraw polowych* tj. 4,0, a także dla *pracowników usług ochrony gdzie indziej nie sklasyfikowanych*, czy też dla *średniego personelu do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany*, *bibliotekoznawców i specjalistów zarządzania informacją i kompozytorów, artystów muzyki i śpiewaków* – 3,0.
- Wskaźnik niedopasowania struktury ofert pracy ukazywał największe zróżnicowanie wśród *pracowników usług i sprzedawców* tj. 3,02, natomiast najmniejsze wśród *kierowników*, tj. 0,04.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- Analizując zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie żarskim wynika, że na rynku pracy najczęściej występują zawody o charakterze deficytowym tzn. zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tych zawodach.
- Utworzony ranking elementarnych grup zawodów pokazuje, iż największą wartość wskaźnika dostępności ofert pracy odnotowano w grupie:
 - Operatorzy maszyn do szycia, wśród zawodów *deficytowych*;
 - Spawacze i pokrewni, wśród zawodów *zrównoważonych*;
 - Tapicerzy i pokrewni, wśród zawodów *nadwyżkowych*.

Analiza umiejętności i uprawnień

- Analizując umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów można zauważyć, że przykładowo dla *pracowników biurowych* 26,67% ofert pracy w 2015 roku wymagało od zainteresowanego ofertą pracy *obsługi komputera i wykorzystania Internetu*. Bardzo wysoko klasyfikowała się także (niemal u każdej wielkiej grupy zawodów) umiejętność związana z *planowaniem i organizacją pracy własnej*.
- Analizując *bezrobotnych bez zawodu* według poziomu posiadanego wykształcenia można zauważyć, że największą grupę stanowią osoby z wykształceniem *średnim ogólnokształcącym* (28,67%). Natomiast najmniejszą grupą są osoby z wykształceniem *wyższym* (0,40%).

Analiza rynku edukacyjnego

- Przeprowadzona analiza pokazała, że w roku szkolnym 2013/2014, najliczniejszą grupę absolwentów według typu szkoły stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego – 597

osób. Liczba absolwentów technikum wyniosła 397, z czego 288 osób zdało egzamin zawodowy. Porównując wskaźnik bezrobotnych wśród absolwentów według stanu na koniec grudnia 2014 roku i koniec maja 2015 roku dostrzega się spadek udziału bezrobotnych wśród ogółu absolwentów liceum ogólnokształcącego i technikum.

- Na podstawie wskaźnika frakcji bezrobotnych absolwentów wywnioskować można, iż najbardziej dostosowanym do potrzeb lokalnego rynku pracy typem szkoły jest liceum ogólnokształcące.
- Z analizy jasno wynika, iż żaden z uczniów nie kształcił się w zawodach deficytowych i nadwyżkowych. Jedynym zawodem, w którym absolwenci szkół powiatu są kształceni, to absolwenci zawodu pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, wśród zawodów zrównoważonych.

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

- Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw obejmowało 73 podmioty, wśród których najwięcej posiadało do 9 *zatrudnionych pracowników*, tj. 36.
- Według rodzaju działalności najwięcej przedsiębiorstw biorących udział w badaniu należało do *pozostałych usług (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T U)*, tj. 55,07%.
- W 2015 roku wskaźnik zatrudnienia netto ogółem wynosił 14,99.
- Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku przyjął największą wartość dla *pracowników usług i sprzedawców*, tj. 9,83.
- Najwięcej spośród badanych przedsiębiorstw nie dokonało zmian w zatrudnieniu, tj. 46,21 %.
- Największe zmiany w zatrudnieniu nastąpiły wśród przedsiębiorstw *zwiększających zatrudnienie o 1-10%*.
- Badane firmy *raczej nie mają* problemów z pozyskaniem nowych pracowników (33,34 %).
- Pracodawcy wskazali, że nie mają trudności z pozyskaniem pracowników z następujących elementarnych grup zawodów: *nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego), operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości oraz technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej nie sklasyfikowani*.
- Ankietowane przedsiębiorstwa najczęściej szukają pracowników poprzez *zgłoszenia krajowych ofert pracy w PUP w Żarach wraz z Oddziałem Urzędu w Lubsku* (27,01 %).

- Najczęściej przedsiębiorcy korzystają z pomocy Urzędu pracy w Żarach przy poszukiwaniu pracowników w zawodach: *intendent, kierowca samochodu ciężarowego oraz nauczyciel języka obcego w szkole* (wskaźnik struktury po 4,16%).

Prognoza lokalnego rynku pracy

- Prognozowane zatrudnienie netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku największą wartość przyjęło dla dwóch grup zawodowych. Pierwszą z nich są *Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (8,80%) oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (8,80%). Najmniejsza wartość przypadła *Pracowników usług i sprzedawców* (3,72%).
- Respondenci (pracodawcy) w najbliższym czasie mają zamiar zatrudniać w takich zawodach jak: *kontroler jakości połączeń spawanych, szlifierz metali, technik administracji, kierowca samochodu dostawczego, magazynier i spawacz*.
- Najbardziej pożądaną przez pracodawców umiejętnością u potencjalnych pracowników jest *planowanie i organizacja pracy własnej*.

Informacja sygnałna roczna w powiecie żarskim w 2015 roku

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych
		Pracownicy obsługi płacowej
		Rzecznawcy (z wyłączeniem majątkowych)
		Planiści produkcyjni
		Ankieterzy
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)
		Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni
		Windykatorzy i pokrewni
	zawód deficytowy	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych
		Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Sekretarki (ogólne)
		Agenci sprzedaży bezpośredniej
		Monterzy izolacji
		Kierowcy samochodów ciężarowych
		Agenci ubezpieczeniowi
		Technicy fizjoterapii i masażyści
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów
		Operatorzy maszyn do szycia
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
		Projektanci grafiki i multimedialni
		Spawacze i pokrewni
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Tapicerzy i pokrewni
		Kierownicy do spraw budownictwa
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Spis tabel

Tabela 1. Powiat żarski – wybrane dane statystyczne.....	12
Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) była największa w 2015 roku	14
Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) był największy w 2015 roku	15
Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia był największy w 2015 roku.....	16
Tabela 5. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie żarski w 2014 roku	18
Tabela 6. Grupy zawodów, w których wskaźnik płynności bezrobotnych był najwyższy w 2015 roku	19
Tabela 7. Grupy zawodów, w których wskaźnik płynności bezrobotnych był najniższy w 2015 roku	20
Tabela 8. Oferty pracy w 2015 roku	21
Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku	24
Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów zrównoważonych w 2015 roku	26
Tabela 11. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku	26
Tabela 12. Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 roku	27
Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku	30
Tabela 14. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 roku	32
Tabela 15. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku	33
Tabela 16 . Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (cd.)	34
Tabela 17. Liczba przebadanych przedsiębiorstw	35
Tabela 18. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy...	42
Tabela 19. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy...	51
Tabela 20. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy	52
Tabela 21. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach	54
Tabela 22 . Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku	65
Tabela 23. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku	69
Tabela 24. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku	70
Tabela 25. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu asystent prawny)	71
Tabela 26. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu asystent rodziny)	73
Tabela 27. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu elektryk)	74

Tabela 28. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu kierowca samochodu dostawczego)	75
Tabela 29. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu kontroler jakości połączeń spawanych)	75
Tabela 30. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu magazynier)	76
Tabela 31. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu ogrodnik)	77
Tabela 32. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu operator zgrzewarek)	78
Tabela 33. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu pozostali nauczyciele szkół podstawowych)	79
Tabela 34. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu pozostali pracownicy obsługi biurowej)	80
Tabela 35. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (dla zawodu szlifierz metali)	81
Tabela 36. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (ogółem, bez względu na zawód)	81

Spis wykresów

Wykres 1. Stopa bezrobocia w powiecie żarskim, województwie lubuskim i w Polsce ..	13
Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych Gminach Powiatu Żarskiego wg stanu na 31 grudnia 2013, 2014 oraz 2015 roku	14
Wykres 3. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników	36
Wykres 4. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności	37
Wykres 5. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku	38
Wykres 6. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku (dane szczegółowe)	39
Wykres 7. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku ...	40
Wykres 8. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku	41
Wykres 9. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników	51
Wykres 10. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.	52
Wykres 11. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku	67
Wykres 12. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2016 roku	68
Wykres 13. Przewidywany wskaźnik zatrudnienia netto wg wielkich grup zawodowych w 2016 roku	69

Wykres 14. Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić (ogółem, bez względu na zawód)	82
---	----

Spis załączników

Załącznik 1. Rynek pracy	91
Załącznik 2. Rynek edukacyjny	94

Załącznik 1. Rynek pracy

Tabela. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnik a struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		Napływ w okresie	Odptyw w okresie	Stan na koniec okresu	Stan na koniec okresu	Udział w % do ogółem bezrobotnych	Stan na koniec okresu	PUP	Internet					Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Rok	Poprzedni rok**	
0	SIŁY ZBROJNE	10	14	1	0	0,00	1	0	0		0,0	4,42	0,00		100,00	1,40	-	-	0,00
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	31	37	15	0	0,00	5	14	78	14,29	0,00	16,92	8,67	1,95	33,33	1,19	-	-	0,01
2	SPECJALIŚCI	658	722	206	20	9,71	74	122	240	45,08	33,61	252,00	30,17	8,35	35,92	1,10	-	-	0,07
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	450	557	191	14	7,33	93	362	253	34,25	22,10	244,67	54,25	4,51	48,69	1,24	-	-	0,08
4	PRACOWNICY BIUROWI	348	414	165	3	1,82	84	346	60	61,27	44,51	188,17	37,83	4,97	50,91	1,19	-	-	0,06
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	1656	1924	791	14	1,77	469	1899	121	78,73	71,20	897,00	176,33	5,09	59,29	1,16	-	-	0,28
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	115	133	94	0	0,00	58	51	0	58,82	11,76	87,42	4,25	20,57	61,70	1,16	-	-	0,02
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1145	1351	570	14	2,46	319	745	58	24,16	9,80	629,00	77,92	8,07	55,96	1,18	-	-	0,19
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	638	762	274	1	0,36	150	751	58	10,39	3,20	320,50	78,42	4,09	54,74	1,19	-	-	0,11
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	1228	1363	534	4	0,75	283	441	41	17,46	7,94	574,08	88,17	6,51	53,00	1,11	-	-	0,18
RAZEM		6279	7277	2841	70	2,46	1536	4731	909	47,62	37,31	x	x	x	x	x	x	x	x

Tabela. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni ogółem			Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale	Napływ ofert pracy w okresie		Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy	Mierniki			Deficyt/równowaga/nadwyżka*		Wartość wskaźnika struktury sumy bezrobotnych i ofert pracy
		Napływ w okresie	Odptyw w okresie	Stan na koniec okresu	Stan na koniec okresu	Udział w % do ogółem bezrobotnych	Stan na koniec okresu	CBOP	Internet					Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Rok	Poprzedni rok**	
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	2	2	0	0		0	7	0	0,00	0,00	0,33	1,58	0,21		1,00	deficyt	-	0,00
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	2	1	3	0	0,00	2	1	2	0,00	0,00	3,42	0,25	13,67	66,67	0,50	nadwyżka	-	0,00
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0	0	0	0		0	0	16		0,00	0,00	1,33	0,00			max deficyt	-	0,00
2166	Projektanci grafiki i multimediów	4	4	0	0		0	5	0	60,00	20,00	0,42	0,42	1,00		1,00	równowaga	-	0,00
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
2353	Lektorzy języków obcych	0	0	0	0		0	2	0	0,00	0,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	1	1	0	0		0	0	15		0,00	0,17	1,25	0,13		1,00	deficyt	-	0,00
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0	0	0	0		0	0	2		0,00	0,00	0,17	0,00			max deficyt	-	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0	0	0	0		0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	0	0	0	0		0	4	0	0,00	0,00	0,00	0,33	0,00			max deficyt	-	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0	0	0	0		0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00
3254	Technicy fizjoterapii i masażyści	1	1	0	0		0	4	0	100,00	25,00	0,25	0,33	0,75		1,00	deficyt	-	0,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	0	0	0	0		0	0	14		0,00	0,00	1,17	0,00			max deficyt	-	0,00
3321	Agenci ubezpieczeniowi	1	2	1	0	0,00	0	0	30		0,00	1,50	2,50	0,60	0,00	2,00	deficyt	-	0,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	9	15	8	1	12,50	3	42	31	83,33	52,38	7,08	7,08	1,00	37,50	1,67	równowaga	-	0,00
3433	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i	0	0	0	0		0	5	0	100,00	100,00	0,00	0,42	0,00			max deficyt	-	0,00

	pokrewni																		
4120	Sekretarki (ogólne)	4	7	0	0	0	18	0	88,89	61,11	0,58	1,50	0,39		1,75	deficyt	-	0,00	
4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	0	0	0	0	0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00	
4214	Windykatorzy i pokrewni	0	0	0	0	0	2	3	0,00	0,00	0,00	0,42	0,00			max deficyt	-	0,00	
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	0	0	0	0	0	10	0	0,00	0,00	0,00	0,83	0,00			max deficyt	-	0,00	
4227	Ankieterzy	0	0	0	0	0	11	0	0,00	0,00	0,00	0,92	0,00			max deficyt	-	0,00	
4313	Pracownicy obsługi placowej	0	0	0	0	0	1	14	10,00	0,00	0,00	1,25	0,00			max deficyt	-	0,00	
4322	Planiści produkcyjni	0	0	0	0	0	1	13	0,00	0,00	0,00	1,17	0,00			max deficyt	-	0,00	
4411	Pomocnicy biblioteczni	0	0	0	0	0	1	0	100,00	100,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00	
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0	0	0	0	0	11	0	0,00	0,00	0,00	0,92	0,00			max deficyt	-	0,00	
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	4	8	1	0	0,00	0	3	51	66,67	33,33	1,83	4,50	0,41	0,00	2,00	deficyt	-	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	15	19	3	0	0,00	1	36	42	38,89	33,33	4,92	6,50	0,76	33,33	1,27	deficyt	-	0,00
6122	Hodowcy drobiu	0	0	0	0	0	1	0	0,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00	
6129	Hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani	3	1	3	0	0,00	2	0	0	0,00	2,33	0,00		66,67	0,33	max nadwyżka	-	0,00	
7124	Monterzy izolacji	2	4	0	0	0	18	0	0,00	0,00	0,83	1,50	0,56		2,00	deficyt	-	0,00	
7212	Spawacze i pokrewni	45	47	26	0	0,00	12	153	27	15,03	6,54	24,00	23,00	1,04	46,15	1,04	równowaga	-	0,01
7534	Tapicerzy i pokrewni	14	10	9	0	0,00	5	5	0	20,00	0,00	7,58	0,42	18,20	55,56	0,71	nadwyżka	-	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0	0	0	0	0	15	0	6,67	0,00	0,00	1,25	0,00			max deficyt	-	0,00	
8153	Operatorzy maszyn do szycia	16	17	7	0	0,00	3	96	0	14,58	11,46	7,00	8,00	0,88	42,86	1,06	deficyt	-	0,00
8154	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych	1	2	0	0	0	55	13	0,00	0,00	0,42	5,67	0,07		2,00	deficyt	-	0,00	
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	0	0	0	0	0	1	0	100,00	0,00	0,00	0,08	0,00			max deficyt	-	0,00	
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	4	5	0	0	0	6	0	0,00	0,00	1,17	1,50	0,78		1,25	deficyt	-	0,00	
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	38	45	12	0	0,00	5	218	16	4,13	0,00	14,58	25,50	0,57	41,67	1,18	deficyt	-	0,01

* Należy wpisać jedno z następujących: max deficyt, deficyt, równowaga, nadwyżka, max nadwyżka - w pozostałych przypadkach „-”.

** Nie dotyczy pierwszego roku prowadzenia monitoringu według nowych zaleceń metodycznych.

Załącznik 2. Rynek edukacyjny

Tabela. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w poprzednim roku szkolnym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec maja roku sprawozdawczego	Stan na koniec grudnia roku poprzedniego	Stan na koniec maja roku sprawozdawczego
AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU	0	0	1	1	0,00%	0,00%
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO WE WROCŁAWIU	0	0	1	2	0,00%	0,00%
AP EDUKACJA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W OPOLU	0	0	1	1	0,00%	0,00%
DOLNOŚLĄSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WROCŁAWIU	0	0	1	0	0,00%	0,00%
DWULETANIA POLICEALNA SZKOŁA „ŻAK”	0	0	0	1	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. BOLESŁAWA PRUSA	0	0	0	0	0,00%	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W GUBINIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W GUBINIE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ŻARACH	0	0	1	0	3,03%	0,00%
KOLEGIUM KROLEWSKIE-LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
KRAKOWSKA AKADEMIA IM.ANDRZEJA FRYCZA MODRZEWSKIEGO	0	0	0	1	0,00%	0,00%

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ZIELONEJ GÓRZE ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	0	0	0	1	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W LUBSKU	0	0	4	2	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM E BOJANOWSKIEGO	0	0	7	5	0,00%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR I	10	0	6	10	5,88%	9,80%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR II	0	0	3	0	10,71%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR IV	0	0	1	0	1,25%	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR VI	0	0	6	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNA SZKOŁA POLICEALNA WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W ZABRZU	0	0	1	1	0,00%	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	0	0	2	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. GEORGA PHILIPPA TELEMANNNA W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY	0	0	3	1	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA DETEKTYWÓW I PRACOWNIKÓW OCHRONY W ŻARACH	8	12	0	2	0,00%	8,33%

POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA "EUREKA" W ŻARACH	6	0	7	4	9,72%	5,56%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH W LUBSKU	0	0	2	3	0,00%	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA W LUBSKU	0	9	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM INFORMATYCZNE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM PSKK	0	0	2	1	0,00%	0,00%
POLICEALNE STUDIUM TECHNIK BHP W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	0	0	0	3	0,00%	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA AWANGARDA W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNA SZKOŁA POLICEALNA DLA DOROSŁYCH "TWOJA SZKOŁA" W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "TWOJA SZKOŁA".	3	0	4	2	5,71%	2,86%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE PSKK	0	0	2	3	0,00%	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "EUREKA" W ŻARACH	9	0	3	5	5,56%	9,26%
PRYWATNE UZUPEŁNIAJĄCE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "TWOJA SZKOŁA".	0	0	2	1	0,00%	0,00%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA GŁÓWNA SŁUŻB SPOŁECZNYCH KOLEGIUM KRÓLEWSKIE W ŻARACH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 1	0	0	0	0	0,00%	0,00%

SZKOŁA POLICEALNA NR 2 DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0	5,00%	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM NR 1	3	89	15	4	11,36%	3,03%
TECHNIKUM NR 2	12	57	1	9	1,37%	12,33%
TECHNIKUM NR 2 W LUBSKU	7	55	21	5	29,58%	7,04%
TECHNIKUM NR 3	3	55	5	2	8,20%	3,28%
TECHNIKUM NR 4	11	32	4	8	5,26%	10,53%
TECHNIKUM SPECJALNE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0	0,00%	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE SPECJALNE	0	0	0	0	0,00%	0,00%
UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	0	0	2	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach	0	0	0	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	0	0	1	2	0,00%	0,00%
UNIwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	0	0	2	2	0,00%	0,00%
UNIwersytet Wrocławski	0	0	3	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Zielonogórski	0	0	25	24	0,00%	0,00%

UNIwersytet Łódzki	0	0	0	1	0,00%	0,00%
UNIwersytet Śląski w Katowicach	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu	0	0	1	1	0,00%	0,00%
Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Zaoczna Policealna Szkoła Cosinus w Zielonej Górze	0	0	0	1	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 3	0	4	0	0	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	0	0	1	3	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 w Gubinie	0	0	1	0	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	9	0	4	3	12,12%	9,09%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4	18	0	8	9	15,69%	17,65%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 5 w Gubinie	0	0	0	1	0,00%	0,00%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna	9	3	2	2	9,09%	9,09%
Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Żarach	13	2	0	1	0,00%	12,50%
Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach	0	0	3	1	0,00%	0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Tabela. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według ostatnio ukończonej szkoły w 2015 roku (cd.)

Nazwa szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO WE WROCŁAWIU	0	0	2	0,00%
DWULETANIA POLICEALNA SZKOŁA "ŻAK"	0	0	2	0,00%
I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. BOLESŁAWA PRUSA	121	0	0	0,00%
KATOLICKIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ŻARACH	34	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE SOCRATES	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ZIELONEJ GÓRZE ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO	0	0	1	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH	13	0	0	0,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH W LUBSKU	18	0	4	22,22%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM E BOJANOWSKIEGO	15	0	3	20,00%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR I	98	0	6	6,12%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR II	22	0	1	4,55%
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR IV	50	0	0	0,00%

LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE NR VI	0	0	1	0,00%
MEDYCZNE STUDIUM ZAWODOWE IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE	0	0	1	0,00%
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I ST. IM. GEORGA PHILIPPA TELEMANNNA W ŻARACH	11	0	0	0,00%
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W TARNOWIE	0	0	1	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA DETEKTYWÓW I PRACOWNIKÓW OCHRONY W ŻARACH	12	6	0	0,00%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA „EUREKA” W ŻARACH	36	0	1	2,78%
POLICEALNA SZKOŁA ZAWODOWA DLA DOROSŁYCH W LUBSKU	0	0	3	0,00%
POLICEALNE STUDIUM INFORMATYCZNE	11	0	0	0,00%
POLICEALNE STUDIUM PSKK	0	0	1	0,00%
POLICEALNE STUDIUM TECHNIK BHP W ŻARACH	0	0	0	0,00%
POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	0	0	1	0,00%
PRYWATNA POLICEALNA SZKOŁA AWANGARDA W ŻARACH	0	0	0	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE DLA DOROSŁYCH "TWOJA SZKOŁA".	81	18	3	3,70%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE PSKK	0	0	2	0,00%
PRYWATNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE "EUREKA" W ŻARACH	91	0	8	8,79%

PRYWATNE MEDYCZNE STUDIUM FIZJOTERAPII	0	0	2	0,00%
SPOŁECZNA AKADEMIA NAUK W ŁODZI	0	0	1	0,00%
SPOŁECZNE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE W ŻARACH	56	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 1	0	0	0	0,00%
SZKOŁA POLICEALNA NR 2 DLA DOROSŁYCH	0	0	0	0,00%
SZKOŁA SPECJALNA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY	6	0	0	0,00%
TECHNIKUM	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM NR 1	117	53	6	5,13%
TECHNIKUM NR 2	82	82	6	7,32%
TECHNIKUM NR 2 W LUBSKU	63	11	8	12,70%
TECHNIKUM NR 3	51	48	1	1,96%
TECHNIKUM NR 4	64	29	4	6,25%
TECHNIKUM ROLNICZE DLA DOROSŁYCH	0	0	1	0,00%
TECHNIKUM SPECJALNE	0	0	0	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE DLA DOROSŁYCH	20	0	0	0,00%
TECHNIKUM UZUPEŁNIAJĄCE SPECJALNE	0	0	0	0,00%

UNIwersytet przyrodniczy we Wrocławiu	0	0	1	0,00%
UNIwersytet Wrocławski	0	0	1	0,00%
UNIwersytet Zielonogórski	0	0	9	0,00%
Wyższa szkoła bankowa w Toruniu	0	0	1	0,00%
Wyższa szkoła pedagogiki i administracji im. Mieszka I w Poznaniu	0	0	1	0,00%
Zasadnicza szkoła zawodowa nr 3	11	11	2	18,18%
Zasadnicza szkoła zawodowa	0	0	1	0,00%
Zasadnicza szkoła zawodowa nr 2	44	34	7	15,91%
Zasadnicza szkoła zawodowa nr 4	50	23	7	14,00%
Zasadnicza szkoła zawodowa specjalna	14	1	1	7,14%
Zasadnicza szkoła zawodowa w Żarach	14	0	1	7,14%
Zespół szkół zawodowych rzemiosła w Inowrocławiu - Zasadnicza szkoła zawodowa rzemiosła dla młodzieży im. Rzemieślników kujawskich	0	0	1	0,00%
Łużycka wyższa szkoła humanistyczna im. Jana Benedykta Solfy w Żarach	0	0	4	0,00%

*Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe

Tabela. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w poprzednim roku szkolnym		Liczba bezrobotnych absolwentów		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych (%)	
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	0	8	8			0,00%	0,00%
Blacharze			0	0	3	4			0,00%	0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	0	3	1			0,00%	0,00%
Dekarze	1									
Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia				0		1				0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			8	1	23	14			34,78%	7,14%
Elektromechanicy i elektrycy	7		0	0	13	10	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	0	5	2			0,00%	0,00%
Fryzjerzy	7		3	0	15	11	42,86%	0,00%	20,00%	0,00%
Gospodarze budynków			0	0	4	1			0,00%	0,00%

Hydraulicy i monterzy rurociągów			1	0	17	18			5,88%	0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0		1				0,00%	
Kasjerzy bankowi i pokrewni				1		1				100,00%
Kasjerzy i sprzedawcy biletów			0		1				0,00%	
Kelnerzy	16	14	1	0	3	3	6,25%	0,00%	33,33%	0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	15	8	1	0	1	2	6,67%	0,00%	100,00%	0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	0	33	32			0,00%	0,00%
Kucharze	7	3	1	0	26	19	14,29%	0,00%	3,85%	0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	18	13			0,00%	0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Maszyniści kotłów parowych i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	0	7	5			0,00%	0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	22	2	1	1	49	42	4,55%	4,55%	2,04%	2,38%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			0		1				0,00%	
Monterzy izolacji			0	0	1	1			0,00%	0,00%

Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0		1				0,00%	
Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Murarze i pokrewni			0	0	47	38			0,00%	0,00%
Nauczyciele szkół podstawowych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	0	4	4			0,00%	0,00%
Ogrodnicy			0	0	4	4			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni			0	0	11	13			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna			0	0	3	5			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali				0		1				0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni			0		1				0,00%	
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych			0		1				0,00%	
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			0	0	8	8			0,00%	0,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	5		0	1	16	17	0,00%	20,00%	0,00%	5,88%

Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji			0	0	2	2			0,00%	0,00%
Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne			0		1				0,00%	
Pomoce kuchenne			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Pomocniczy personel medyczny			0	0	1	2				0,00%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			0	0	5	3			0,00%	0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	26	0	3	0	7	3	11,54%	0,00%	42,86%	0,00%
Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	11	5			0,00%	0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			1	1	4	4			25,00%	25,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia	24	12		1		1		4,17%		100,00%
Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej				0		1				0,00%
Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani			0		1				0,00%	
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Ratownicy medyczni	12	9								
Recepcjoniści hotelowi	41	19	3	0	10	9	7,32%	0,00%	30,00%	0,00%

Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			4	7	13	13			30,77%	53,85%
Robotnicy leśni i pokrewni			0		1				0,00%	
Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów				0		1				0,00%
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym			0	0	6	3			0,00%	0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	0	4	4			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0		1				0,00%	
Ręczni pakowacze i znakowacze			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0	0	10	10			0,00%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	22	22	2	0	3	1	9,09%	0,00%	66,67%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)			0	1	52	53			0,00%	1,89%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	0	10	8			0,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	63	48	5	1	10	10	7,94%	1,59%	50,00%	10,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	0	4	1			0,00%	
Tapicerzy i pokrewni			0		1				0,00%	

Technicy budownictwa	22	14	1	0	4	5	4,55%	0,00%	25,00%	0,00%
Technicy elektrycy	8	8	0	0	11	11	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Technicy mechanicy	56	58	5	0	27	26	8,93%	0,00%	18,52%	0,00%
Technicy medyczni i dentystyczni			1	1	2	2			50,00%	50,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	17	8	0	0	3	3	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	16	9	1	0	7	6	6,25%	0,00%	14,29%	0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	123	54	1	0	9	9	0,81%	0,00%	11,11%	0,00%
Tynkarze i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna			0		1				0,00%	
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	0	34	22			0,00%	0,00%
Ślusarze i pokrewni	16	4	0	0	39	36	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	29	26	4	0	6	8	13,79%	0,00%	66,67%	0,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			1		1				100,00%	

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Tabela. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 roku (cd.)

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	Ogółem	Posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentyści			1	1		100,00%
Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni			0	8		0,00%
Błacharze			0	2		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	1		0,00%
Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia			0	1		0,00%
Dietetycy i żywioniowcy			2	17		11,76%
Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy	9	9	0	6	0,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0	2		0,00%
Fryzjerzy	2	2	3	11	150,00%	27,27%
Gospodarze budynków			0	1		0,00%

Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	16		0,00%
Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej			1	2		50,00%
Kelnerzy			0	2		0,00%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	6	6	0	0		
Kosmetyczki i pokrewni			0	2		0,00%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	27		0,00%
Kucharze	1	1	0	16	0,00%	0,00%
Lakiernicy			1	2		50,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	10		0,00%
Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni			0	1		0,00%
Maszyniści kotłów parowych i pokrewni			0	1		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	5		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	21	21	2	30	9,52%	6,67%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			0	1		0,00%
Murarze i pokrewni			1	27		3,70%

Nauczyciele szkół podstawowych			0	1		0,00%
Obuwnicy i pokrewni			0	1		0,00%
Ogrodnicy			0	4		0,00%
Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni			0	7		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna			0	3		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali			0	1		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0	2		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych			0	5		0,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			0	11		0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni			0	1		0,00%
Pomoce kuchenne			1	2		50,00%
Pomocniczy personel medyczny	12	12	2	2	16,67%	100,00%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			0	2		0,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	6	6	0	3	0,00%	0,00%

Pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani			0	2		0,00%
Pracownicy obsługi biurowej			0	2		0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia	6	6	0	0		
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Recepcjoniści hotelowi	20	20	0	4	0,00%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	10	10	2	10	20,00%	20,00%
Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów			0	1		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym			0	3		0,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej			0	4		0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby			0	1		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			1	8		12,50%
Spawacze i pokrewni			0	1		0,00%
Spedytorzy i pokrewni	16	16	3	3	18,75%	100,00%

Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	18	18	4	43	22,22%	9,30%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	5		0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			1	7		14,29%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy budownictwa	9	9	0	4	0,00%	0,00%
Technicy elektrycy	11	11	0	8	0,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni			0	1		0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści			0	1		0,00%
Technicy mechanicy	64	64	1	22	1,56%	4,55%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	8	8	1	2	12,50%	50,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	1		0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	2	2	1	8	50,00%	12,50%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	60	60	3	10	5,00%	30,00%
Tynkarze i pokrewni			0	1		0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0	17		0,00%

Ślusarze i pokrewni	10	10	1	28	10,00%	3,57%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	25	25	0	5	0,00%	0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			0	1		0,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.